

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİ BATI MÜZİĞİ ÇALGI
TOPLULUKLARI ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ
KAZANIMLARIN GERÇEKLEŞME DÜZEYİNE İLİŞKİN
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ**

Serhat ATALAY

Danışman

Doç.Dr. Yakup Alper VARIŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Haziran, 2019

TELİF HAKKI

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu Ek Madde 40 hükümleri çerçevesinde (Ek:22/2/2018-7100/10 md.) “*Lisansüstü tezler yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından gizlilik kararı alınmadıkça, bilime katkı sağlamak amacıyla Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından elektronik ortamda erişime açılır.*”

Araştırmacılar tezlerin tamamı veya bir bölümünü yazarın izni olmadan ticari veya mali kazanç amaçlı kullanamaz, yayımlayamaz, dağıtamaz ve kopyalayamaz. Ulusal Tez Merkezi Web Sayfasını kullanan araştırmacılar, tezlerden bilimsel etik ve atıf kuralları çerçevesinde yararlanırlar.

YAZARIN

Adı : Serhat
Soyadı : ATALAY
Bölümü : Müzik Eğitimi
İmza :
Teslim Tarihi : 13/06/2019

TEZİN

Türkçe Adı : Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programındaki Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

İngilizce Adı : Teacher’s view on gaining of Fine Art High School Western Music Instrument Group Course

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Serhat ATALAY

İmza:

KABUL VE ONAY

Serhat ATALAY tarafından hazırlanan “Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programındaki Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi **Güzel Sanatlar Eğitimi** Anabilim Dalı, **Müzik Eğitimi Bilim Dalı**’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Yakup Alper VARIŞ

(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi)

Başkan: Doç. Dr. Yakup Alper VARIŞ

(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi)

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Erdem ÇAĞLAR

(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi)

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Didem DÖĞER

(Güzel Sanatlar Fakültesi, Şırnak Üniversitesi)

Bu tezin **Güzel Sanatlar Eğitimi** Anabilim Dalı, **Müzik Eğitimi Bilim Dalı**’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

13/06/2019

Prof. Dr. Ali ERASLAN

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

(İmza ve Mühür)

“aileme”

TEŞEKKÜRLER

Bu çalışmanın yürütülmesi sırasında değerli bilgi, birikim ve tecrübeleri ile bana yol gösteren, desteğini esirgemeyen danışmanım Doç. Dr. Yakup Alper VARİŞ'a, çalışmama ilgisi ve önerileri ile katkıda bulunmuş olan Doç. Dr. Bahar GÜDEK'e, yoğun çalışmalarım sırasında çalışmadaki teknik detaylar konusundaki emekleri için Öğr. Gör. Ahmet GÜNDÜZ'e, jüri üyesi olarak davetimizi kabul eden, sundukları önerilerle ve eleştirilerle çalışmama yön veren Dr. Öğretim Üyesi Erdem ÇAĞLAR ile Dr. Öğretim Üyesi Didem DÖĞER'e, anket uygulaması yaptığım güzel sanatlar liseleri öğretmen ve idarecilerine, müzik eğitimime katkı sunan tüm hocalarıma, neşesi, enerjisi ve manevi desteği için eşim Oya ATALAY'a teşekkür ederim.

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİ BATI MÜZİĞİ ÇALGI
TOPLULUKLARI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ
KAZANIMLARIN GERÇEKLEŞME DÜZEYİNE İLİŞKİN
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ**

Yüksek Lisans Tezi

Serhat ATALAY

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Haziran, 2019

ÖZ

Bu araştırmada, Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Öğretim Programı'nda yer alan kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri incelenmiş, öğretmenlere uygulanan anket sonucunda elde edilen sonuçlara göre değerlendirme yapılmıştır. Türkiye'de bulunan 83 güzel sanatlar lisesinden 33 güzel sanatlar lisesinde 2018-2019 eğitim öğretim yılında batı müziği çalgı toplulukları dersini yürüten 33 öğretmene anket uygulaması yapılmıştır. Örneklem grubunu evrenden tesadüfî yöntemle ulaşılan 33 öğretmen oluşturmuştur. Araştırma verilerin toplanmasında kullanılan anket, "Kişisel Bilgi Formu", "Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin belirlenmesine yönelik öğretmen görüşleri" olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır.

İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) Anova testi kullanılmıştır. Anova testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak Scheffe testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda, 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinin puan ortalamalarının orta düzeyde, güzel sanatlar lisesinde çalışma süresi arttıkça 11. Sınıf öğrencilerinin kazanımlarının gerçekleşme düzeylerine ait öğretmen görüşlerine ilişkin puanların arttığı, 12. Sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyinde mesleki tecrübenin olumlu veya olumsuz bir etki yaratmadığı, bir veya iki öğretmenle yürütülen derslerde 11. ve 12. Sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyinin, üç ve daha fazla öğretmenle yürütülen derslere göre anlamlı bir farklılık göstermemesine rağmen daha yüksek olduğu, çalgı toplulukları dersini 6 veya daha fazla yıl yürüten öğretmenlerin kazanımların gerçekleşmesi konusunda 1 ile 5 yıl arası yürüten öğretmenlere göre olumlu görüşe sahip oldukları saptanmıştır. 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersini birleştirerek yürütmenin öğrenci başarısı üzerinde olumlu etkileri olduğu anlaşılmıştır. 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersine ait kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin dersi yürüten öğretmen görüşlerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olmadığı, ancak kadın öğretmenlerin ortalama puanlarının erkek öğretmenlere göre daha fazla olduğu belirlenmiştir. Oluşturulan çalgı grupları türünün öğrenci kazanımları üzerinde etkisinin olmadığı, diğer çalgı öğretmenleriyle işbirliği içerisinde olmanın öğrenci kazanımları üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı, ancak, işbirliği yapan öğretmenlerin puan ortalamalarının daha yüksek olduğu, dersi yürüten öğretmenin eğitim durumunun öğrenci kazanımları açısından anlamlı bir değişiklik yaratmadığı, yüksek lisans yapan öğretmenlerin kazanımlara ilişkin görüşlerinin diğer öğretmenlere göre olumlu olduğu, sınıfın ikiye bölünüp derslerin Batı Müziği Çalgı Toplulukları ve Türk Müziği Çalgı Toplulukları adı altında işlenmesinin, öğrencilerin kazanımları gerçekleştirme düzeyine doğrudan bir etki yaratmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler : Güzel Sanatlar Lisesi, Batı Müziği Çalgı Toplulukları, Öğretim programı, Kazanımlar, Öğretmen görüşleri

Sayfa Sayısı : 91

Danışman : Doç. Dr. Yakup Alper VARİŞ

**TEACHER OPINIONS ON THE ACHIEVEMENTS OF THE
WESTERN MUSICAL INSTRUMENTAL COMMUNITIES
COURSE OF THE FINE ARTS HIGH SCHOOL**

MS Thesis

Serhat ATALAY

ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

June, 2019

ABSTRACT

In this research, the teacher's opinion about the realization level of the achievements in the Fine Arts Music Instrument Communities Teaching Program were examined, the results of the questionnaire applied to the teachers were evaluated. There are 83 Fine Arts High Schools in Turkey. 33 western music instrument teachers from 33 High Schools of Fine Arts were applied questionnaire in 2017-2018 Academic year. 33 teachers were formed the sample group of the universe. The questionnaire used for collecting the research data consists of two parts; "Personal Information Form", "Western Music Teachers Instruments Learning Outcomes Questionnaire". The data obtained from the study were analyzed by using SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 program. Number, percentage, mean, standard deviation was used as descriptive statistical methods in the evaluation of the data. T-test, for comparing quantitative data between two independent group, Anova Test (One Way), compare quantitative data between more than two independent group, were used. Complementary post-hoc analysis Scheffe test was used to determine the differences after Anova Test. The findings were evaluated at 95% confidence interval and 5% significance level. As a result of the research, it is seen that the teachers have a medium level of gain perception for the 11th grade, medium level of perception for the 12th grade, for the 11th grade achievements experienced teachers

have been more successful for gaining professional experience, however there is no positive or negative impact on professional experience at the level of achievement for the 12th grade, the level of achievement of the 11th and 12th grade achievements in the courses conducted by one or two teachers was more successful although there was no significant difference in the courses conducted by three or more teachers, teachers studying the instrument groups for 6 or more years have been successful for acquiring the achievements. It can be concluded that combining the 11th and 12th grade has a positive effect on student achievement. It is found out that; there is no meaningful contribution to the realization of the achievements to gender of the teachers, however the average score of female teachers were higher, the formed instrument groups' type has no effect on student success, there was no significant effect on the students in cooperation with other instrument teachers, however the average score of the co-teachers was slightly higher, the education level of the teacher carrying the course didn't make any significant change on student success, master degree teachers were less successful, dividing the class into two and processing of the lessons under the name of BMÇT and TMÇT did not have a direct effect on the level of achievement of the students.

Key Words : Fine Art High School, Western Music Instrument Groups, Curriculum, Activities, Teacher opinions

Number of Pages : 91

Advisor : Associate Professor Yakup Alper VARIŞ

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI.....	II
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	III
KABUL VE ONAY	IV
TEŞEKKÜRLER	VI
ÖZ.....	VII
ABSTRACT	IX
İÇİNDEKİLER	XI
TABLolar LİSTESİ.....	XIV
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
I. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi	4
1.3. Alt Problemler	5
1.4. Araştırmanın Amacı.....	6
1.5. Araştırmanın Önemi	6
1.6. Araştırmanın Varsayımları (Sayılıtlar).....	6
1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	6
1.8. Tanımlar	7
İKİNCİ BÖLÜM	8
II. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	8
2.1. Sanat Eğitimi.....	8
2.2. Müzik Eğitimi	8
2.2.1. Güzel Sanatlar Liseleri.....	9
2.3. Çalgı Toplulukları	11
2.3.1. Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi	12
2.3.2. Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı	13
2.4. İlgili Araştırmalar	28
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	33
III. YÖNTEM.....	33
3.1. Araştırmanın Modeli.....	33
3.2. Evren ve Örneklem	33
3.3. Çalışmanın Uygulama Süreci.....	34

3.4. Veri Toplama Araçları.....	34
3.5. Verilerin Çözümlemesi	34
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	36
IV. BULGULAR.....	36
4.1. Öğretmenlerin Özelliklerini Tanımlayıcı Bulgular	36
4.2. 11.Sınıf Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular	39
4.3. 12.Sınıf Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular	47
Araştırmaya katılan öğretmenlerin 12. sınıf güzel sanatlar lisesi batı müziği çalgı toplulukları dersinin kazanımları ile ilgili ifadelerle verdiği cevapların dağılımları Tablo 3’te görülmektedir.	47
4.4. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin Çalışma Süresi Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular	54
4.5. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin BMÇT Dersini Yürüten Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular	55
4.6. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin BMÇT Dersini Yürütme Süresi Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular	55
4.7. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Sınıfları Birleştirme Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular	56
4.8. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular.....	57
4.9. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Oluşturulan Orkestra Türü Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular.....	57
4.10. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin Diğer Çalgı Öğretmenleriyle İşbirliği Yapma Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular	58
4.11. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular	59
4.12. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin Sınıfları İkiye Bölme Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular	59
BEŞİNCİ BÖLÜM	61
V. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER	61
5.1. Sonuçlar ve Tartışma	61
5.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	61
5.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	61
5.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	62
5.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	62
5.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	62
5.1.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	62
5.1.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	63

5.1.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	63
5.1.9. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	63
5.1.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	63
5.2. Öneriler	64
KAYNAKÇA	65
EKLER.....	69

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: One-Sample Kolmogorov-Smirnov Normal Dağılım Testi	35
Tablo 2: Öğretmenleri Tanımlayıcı Özelliklerin Dağılımı	36
Tablo 3: Öğretmenlerin 11. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımları İle İlgili İfadelere Verdiği Cevapların Dağılımları	39
Tablo 4: Öğretmenlerin 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımları İle İlgili İfadelere Verdiği Cevapların Dağılımları	47
Tablo 5: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Ortalaması	53
Tablo 6: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Güzel Sanatlar Lisesinde Çalışma Süresine Göre Ortalamaları	54
Tablo 7: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerin TBMÇT Dersini Yürüten Öğretmen Sayısına Göre Ortalamaları.....	55
Tablo 8: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerine İlişkin Görüşlerin TBMÇT Dersini Yürütme Süresine Göre Ortalamaları	55
Tablo 9: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerinin TBMÇT Dersinde 11. Ve 12.Sınıfları Birleştirme Durumuna Göre Ortalamaları	56
Tablo 10: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Kazanım Algılarının Cinsiyete Göre Ortalamaları.....	57
Tablo 11: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Derste Oluşturulan Orkestra Türüne Göre Ortalamaları	57
Tablo 12: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine Yönelik Görüşlerin Diğer Çalgı Öğretmenleriyle İşbirliği Yapma Durumuna Göre Ortalamaları.....	58
Tablo 13: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Eğitim Durumuna Göre Ortalamaları	59
Tablo 14: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Kazanım Algılarının Sınıfı İkiye Bölme Durumuna Göre Ortalamaları.....	59

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: 2323 sayılı Tebliğler Dergisi	14
Şekil 2: 2492 sayılı Tebliğler Dergisi	15
Şekil 3: 2512 sayılı Tebliğler Dergisi	16
Şekil 4: 2560 sayılı Tebliğler Dergisi	17
Şekil 5: 2562 sayılı Tebliğler Dergisi	18
Şekil 6: 2562 sayılı Tebliğler Dergisi	19
Şekil 7: 2588 sayılı Tebliğler Dergisi	20
Şekil 8: 2601 sayılı Tebliğler Dergisi	21
Şekil 9: 2627 sayılı Tebliğler Dergisi	22
Şekil 10: 2676 sayılı Tebliğler Dergisi	23
Şekil 11: 2726 sayılı Tebliğler Dergisi	24

SİMGELER VE KISALTMALAR

BMÇT	Batı Müziği Çalgı Toplulukları
F	Frekans
GSL	Güzel Sanatlar Lisesi
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
N	Örnekleme Büyüklüğü
ORT	Ortalama
P	P Değeri
SS	Standart Sapma
T	T Puanı
TBMÇT	Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları

BİRİNCİ BÖLÜM

I. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Örgün eğitim kapsamında yürütülen mesleki müzik eğitiminin ayrılmaz bir parçası çalgı eğitimidir. Teorik eğitiminin yanında çalgı ile birlikte uygulamalı eğitim bu eğitim sürecini olumlu yönde destekler niteliktedir. Çalgı eğitimiyle; öğrenciye teorik bilgi birikimi kazandırma, yorumlayarak icra etme, birlikte müzik yapma yeteneklerini geliştirme, disiplinli çalışma alışkanlıkları kazanma, ulusal ve evrensel müzik sanatını tanıma gibi çeşitli davranış değişiklikleri amaçlanır. Çalgı eğitimi disiplin gerektiren belli yöntem teknikler kullanılarak yapılması gereken eğitim sürecidir. Eğitimde öğrenme sürecinin bazı değişkenlere bağlı olması, bireysel öğrenme farklılıkları, öğretene kişinin genel bir eğitim vermesi yanında özel öğretim yöntemi ve tekniklerine de başvurması gerekliliğini ortaya çıkarabilir. Eğitim, doğru planlamalarla, yöntem ve tekniklerle, yeterli fiziki şartlar ve olanakların sağlanmasıyla amacına ulaşabilir.

Özel yetenek sınavıyla öğrenci alan sanat eğitim kurumlarının özellikle orta öğretim kısmında eğitim gören öğrencilerin yaşları dikkate alındığında, ergenlik dönemine denk geldiği görülmektedir. Öğretmenin bu dönemin önemini bilerek öğrenciye yaklaşması, hem toplu derslerin hem de öğrencinin bireysel olarak eğitim aldığı derslerdeki başarısını etkileyebilir. Bu dönemde özellikle çalgı derslerindeki öğretene öğrenen iletişiminin çok sağlıklı olması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Çalgı eğitimi süreci öğrencinin özgüven kazanmasını, topluluk içinde ve toplum önünde müzik yapması becerisini doğrudan etkilemektedir. Genel yöntem tekniklerin kullanılmasına ek olarak özel öğretim teknik ve yöntemlerin kullanılması mesleki kazanımlar açısından öğrenciyi olumlu bir şekilde etkiler. Müzik eğitimi sürecin en önemli unsurlarından ikisi öğrenen ve öğretene olduğu söylenebilir. Öğrencinin çalgı eğitimiyle edindiği kazanımları uygulayabildiği ilk deneyimler toplu çalma dersleridir. Bu derslerde; çalgıda yeterlilik, mesleki teorik ve teknik bilgi, beraber

müzik yapabilme becerileri, topluluk içindeki sorumluluk bilinci gelişmeye devam eder ve edinilen kazanımlar pekişir.

Eğitim süreci doğumdan itibaren başlayan bir değişim süreci olup ömür boyu devam eder. “Kişiler doğumdan ölene kadar eğitim sürecindedirler. Bu eğitim sürecine sürekli eğitim-yaşam boyu eğitim denir” (Küçükahmet, 2005 s.6). Eğitim, kalıcı davranış değişikliği yaratırken bireyin sosyalleşmesini, toplumda birlikte yaşama kurallarına uyum sağlamasını beraberinde getirir. Bu değişiklikler bireyin duyuşsal, devinişsel, bilişsel gelişimine katkı sağlar. “Eğitimin genel amacı, kişilerin yaşadığı çevreye sağlıklı ve verimli şekilde uyum sağlamalarını, onların yaşadığı toplumda faydalı olmasını sağlamaktır. Bu amaçların ortaya çıkması için kişilerin ilgi ve kabiliyetleri eğitim aracılığıyla geliştirilir ve birey davranışları milli eğitimin amaçlarına göre değiştirilir” (Başaran, 2004, s. 1). Bu değişim yer, zaman ve özel koşullar gibi değişkenlere bağlı olarak öznel bir süreç olarak ilerleyebilir.

Sezgin (2000) eğitim programını, düzenli eğitim durumları olarak tanımlamakta ve program geliştirme sürecinde cevaplandırılması gerekli unsurları şöyle belirtmektedir:

- “1. Eğitim hedefleri neler olmalı, yani öğrencilere hangi davranışlar kazandırılmalıdır?
2. Kendilerinde bu davranışların gelişmesi için öğrenciler hangi yaşantıları geçirmeli, yani hangi eğitim durumlarında bulunmalıdırlar?
3. Bu durumlar nasıl örgütlenirse istendik öğrenci davranışlarını geliştirme bakımından en verimli olur?
4. İstendik davranışların isabetlilik durumlarında (istendik davranışları geliştirme yönünden) etkinlik derecesi nedir?
5. Dördüncü sorunun ışığında mevcut yetişekte (programda) ne gibi değişiklikler gereklidir?” (Sezgin, 2000, s, 4-5).

Her öğrenci özel ve farklıdır ana düşüncesinden yola çıkarak, ailenin kültürel yapısı, sosyo-ekonomik durumu, cinsiyeti, dili veya varsa engelleri gibi başarıyı etkileyen faktörler öğrencinin başarısına yansır. Sınıf içindeki ya da okul toplumu genelindeki

başarıyı arttırabilmek için bu farklılıkları göz önüne almak ve ona göre hareket etmek gerekebilir. Öğrenenin başarısını etkileyen faktörlerden biri de öğretmenlerin öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz ardı etmeden kullanacağı yöntem ve metotları planlı bir şekilde eğitim öğretim sürecinde uygulamasıdır. Eğitim programı ilk olarak farklılık gözlemlenmeden tasarlanıp düzenlenir, program alanda uygulanırken bireysel farklılıklar göz önünde bulundurularak hareket etmek gerekebilir. Eğitim bireysel farklılıkları önemseyen süreçte geçerlilik kazanır. (Kuzgun, 2004).

Öğrencilerin bireysel farklılıklarının ön plana çıktığı ve çeşitliliğin fazla olduğu öğrenme ortamları sosyal adalet kavramı altında incelenmektedir. Okul ortamında okul müdürlerinin ve öğretmenlerin öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak yaptığı uygulamalar sosyal adalet liderliği olarak ifade edilirken, öğretmenlerin sınıf ortamında öğretmenlik rolünü oynarken öğrencilere yönelik bireysel farklılıklarını dikkate alarak davranması da öğretmenlerin sosyal adalet tutumlarıyla ilgilidir (Çevlik, 2015).

Öğrenmeyi etkileyen faktörlerden biri de öğrencinin geçmişte edindiği bilgilerdir. Önceki bilgiler yeni öğrenilecek bilgilere destek niteliğinde olmalıdır. Öğretim programı hazırlanırken hazır bulunuşluk göz ardı edilmeden oluşturulmalı, konular birbirleriyle ilişki olmalı ve istenilen davranış değişikliğine katkı sunacak şekilde planlanmalıdır.

MEB tarafından 2016'da hazırlanan Batı Müziği Çalgı Toplulukları Öğretim Programında, Çalgı Toplulukları (Batı Müziği); çok sesli müzik eserlerini seslendiren çalgı topluluklarını nitelikle için kullanılmaktadır. Çalgı toplulukları aynı gruptaki çalgıların bir araya gelmesinden oluşabileceği gibi farklı gruptaki çalgıların bir araya gelmesinden de meydana gelebilir. Çalgı topluluklarına zaman zaman piyano, klavye ve elektronik çalgıları eklenerek geniş bir enstrüman topluluğuna dönüşebilir. Çalgı toplulukları, bazen solo eşlikli, bazen de korolu orkestra olarak yürütülebilir. Her enstrüman grubunun farklı teknik özellikleri, tınısı ve önemi vardır. Besteci, bu ses tınılarını ve çalgıların özelliklerini düşünerek duygu ve düşüncelerini ifade eder. Güzel Sanatlar Liselerinde öğrencilerin bireysel çalgılarını topluluk içerisinde farklı çalgı ve ses öğeleriyle birlikte kullanabilecekleri bu ders, öğrencilerin çalgı performansı ve müzikal kazanımlarını artırması bakımından son derece önemli bir işleve sahiptir. Buna göre öğrencilerin batı müziğine yönelik

bireysel çalgıları dikkate alınarak Çalgı Toplulukları dersinin, yaylı- nefesli çalgılar topluluğu ve gitar topluluğu adı altında iki farklı topluluk olarak yürütülmesinin dersin amacına ulaşmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Tüm bu belirtilenlerin yanı sıra Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin büyük bir çoğunlukla 14-15 yaşlarında çalgı eğitimine başladığı ve bu çalgılarla çoğunlukla hayatlarında ilk kez tanıştıkları gerçeği de dikkate alındığında Çalgı Toplulukları Öğretim Programı ve ders materyallerinin daha hassas ölçütler içermesi gerekmektedir. Buradan hareketle hazırlanan Bmçt öğretim programı bu alanda daha önce yapılmış programlar, orkestra eserleri, bu dersi yürüten öğretmen görüşleri, eğitimde çevreden evrene ilkesinden hareketle öğrencilerin, Türk kültür mirası içerisindeki müzik ortamında yetişmiş olduğu gerçeğinden yola çıkılarak hazırlanmıştır.

Türkiye’de bulunan MEB’e bağlı 83 Gsl’de TBMÇT dersi öğretmenler tarafından farklı uygulamalarla yürütülmektedir. Programların uygulayıcısı olan öğretmenlerin dersin kazanımları ile ilgili görüşlerinin tespit edilmesi gerekmektedir. Mevcut durumun tespiti, programların olumlu yönde değiştirilmesi için önem arz etmektedir. Bu nedenle 11. ve 12. sınıf kazanımlarının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi hem mevcut durumu tespit etmek hem de programların kalitesinin artırılmak açısından gerekli görülmektedir.

Türkiye’de bulunan MEB’e bağlı 83 Gsl’de TBMÇT dersi öğretmenler tarafından farklı uygulamalarla yürütülmektedir. Bu farklı uygulamaların kazanımların gerçekleşme düzeyini hangi oranda etkilediği önemlidir. Programların uygulayıcısı olan öğretmenlerin dersin kazanımları ile ilgili görüşlerinin tespit edilmesi gerekmektedir. Mevcut durumun tespiti, programların olumlu yönde değiştirilmesi için önem arz etmektedir. Bu nedenle 11. ve 12. sınıf kazanımlarının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi hem mevcut durumu tespit etmek hem de programların kalitesinin artırılmak açısından gerekli görülmektedir.

1.2.Problem Cümlesi

Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programındaki kazanımlarının gerçekleşme düzeyi nedir?

1.3.Alt Problemler

- 1.** 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinin puan ortalamaları ne düzeydedir?
- 2.** 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik dersi yürüten öğretmenlerin görüşlerinde GSL'de çalışma sürelerine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 3.** 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde dersi yürüten öğretmen sayısına göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 4.** 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde dersi yürütme süresine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 5.** 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde sınıfları birleştirme durumlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 6.** 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde dersi yürüten öğretmenlerin cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 7.** 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde çalgı toplulukları türüne göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 8.** 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde çalgı öğretmenleriyle işbirliği yapma durumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 9.** 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde dersi yürüten öğretmenin eğitim durumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 10.** 11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde sınıfı ikiye bölme durumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?

1.4.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı GSL Müzik Bölümü öğrencilerinin BMÇT dersinin kazanımlarının gerçekleşme düzeyini saptayıp, dersin işlenişinde yaşanan problemlerin olası kaynağını ortaya koymak, BMÇT dersine ait öğretim programlarının geliştirilmesine ve Türk müzik eğitimine katkıda bulunmaktır.

1.5.Araştırmanın Önemi

Bu araştırma; ve Güzel Sanatlar Liselerinde *Batı Müziği Çalgı Toplulukları* dersine ait öğretim programlarının geliştirilmesine, Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programı içeriği ve kazanımları alanında çalışma yapacak araştırmacılara kaynak oluşturması ve Türk müzik eğitimine katkıda bulunmayı amaçlaması bakımından önemlidir.

1.6 Araştırmanın Varsayımları (Sayılılar)

1. Bu çalışmada örnekleme oluşturan Güzel Sanatlar Liseleri öğretmenlerinin evreni yansıtmakta olduğu,
2. Ulaşılan kaynakların ve toplanan verilerden elde edilen bulguların bu çalışma kapsamında yeterli olduğu,
3. Örneklem grubundan alınan cevapların gerçeği yansıttığı varsayılmıştır.

1.7.Araştırmanın Sınırlılıkları

- 1- Bu çalışma, Türkiye'deki 33 GSL lisesi ile sınırlıdır.
- 2- Bu çalışma, yukarıda sözü edilen Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan, Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersini yürütmekte olan müzik öğretmenleriyle sınırlıdır.
- 3- Bu çalışma, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Güzel Sanatlar Liseleri 11. ve 12. Sınıf Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersiyle sınırlıdır.
- 4- Bu çalışma, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Güzel Sanatlar Liseleri 11. ve 12. Sınıf Batı Müziği Çalgı Toplulukları Öğretim Programında yer alan kazanımlarla sınırlıdır.
- 5- Yüksek Lisans Programı eğitimi içerisinde tez için ayrılan süre ve maliyetle sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Araştırmada yer alan araştırmaya özgü bazı sözcük ve kavramların tanımları şunlardır:

Kazanım: Öğrenme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar sayesinde öğrencide görülmesi beklenen bilgi, beceri ve tutumlardır (Demirel, 2006).

Çalgı: Müzik yapmak için kullanılan olan araç (Türk Dil Kurumu)

Çalgı topluluğu: Değişik çalgıların müzik yapma amacıyla bir araya geldiği grup.

Çokseslilik: Aynı anda tınlayan seslerin, belli bir amaca yönelik olarak ve zamanla değişen görüşlere göre bir düzen içinde kaynaşmasıdır (Cangal, 1988)

İKİNCİ BÖLÜM

II. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1.Sanat Eğitimi

“İnsanlık tarihi kadar eski olan sanat kavramı, tarihsel süreç boyunca her toplum tarafından kendine özgü bir şekilde gelişmiştir. İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli özellikleri düşünme ve öğrenme yeteneğidir. İnsan düşüncesinin en doğal, en kuvvetli gereksinimi eşya ve olaylara estetik bir düzen verme çabasıdır. Bu bakımdan sanat, bir düzenleme, bir sezgi olayıdır. Ayrıca içten ve dıştan gelen her türlü baskının, etkinin (toplumsal-ruhsal) en iyi yol ile ortaya çıkardığı, estetik niteliklere sahip özgün bir üründür” (Artut, 2001, s. 12-19). Uçan (1997) yalın ve özlü anlamıyla sanat, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belli durum, olgu ve olayları, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş süreçlerle anlatan özgün estetik bir bütündür şeklinde ifade etmiştir.

Bir toplumun gelişmişlik düzeyi, eğitime verdiği önem ve dolayısıyla sanat ve sanat eğitimine bakışıyla doğru orantılıdır. Sanat eğitimi önemseyen toplumların bireyleri, sorgulayan, estetik kaygı taşıyan, toplumla ilişkili, milli değerleri bilen kişilerdir diyebiliriz. Bu bireyler toplumun gelişmişlik düzeyini belirler. Bir toplumun gelişmişlik düzeyi kültür sanat alanındaki üretim ve başarı ile ölçülmektedir. Bu gelişmişlik düzeyi sanat eğitime verdikleri önemle paraleldir (Lindström, 2006).

2.2.Müzik Eğitimi

Sanat eğitimi, kendi içinde dallara ayrılan plastik sanatlar eğitimi, dramatik sanatlar eğitimi ve fonetik sanatlar eğitiminden oluşur (Uçan, 1997). Fonetik sanatlar grubuna giren müzik eğitiminin, sanat eğitiminde önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir.

“Müzik eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak müzikle ilgili belirli davranışlar kazandırma ya da bireyin müzikle ilgili davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir.” (Uçan, 1997, s.36) Müzik eğitimi bireyin evrensel düşünmesini sağladığı gibi, estetik kaygısını, yaratıcılığını, kendini ifade etme biçimini, özgüvenini olumlu şekilde etkiler. Bu etki doğal olarak kendi toplumun kültürüne sahip çıkma duygusunu, milli manevi

değerlere verdiği önemi ve bireysel olarak yaşadığı çevreye olumlu katkılar sunmasını sağlar.

Müziğin en temel ögesi sestir. Sesle birlikte ritim, melodi, tını, armoni, ton, hız ve gürlük öğeleri birleşerek bir form içerisinde Hans Eisler'in belirttiği gibi insan içinde bulunduğu sosyal, doğal ve kültürel öğeleri bazen otomatik olarak çağrıştıran anlatımlar oluşturur (Fischer, 1985, s. 204). Uçan müzik eğitimini 3 ana gruba ayırmıştır.

Genel Müzik Eğitimi; okul, bölüm, kol, dal ve program ayrımı gözetmeksizin, her düzeyde, herkese yönelik olarak yapılan müzik öğretimidir.

Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi; müziğe ilgi ve sevgi duyanlara yöneliktir. Mesleki ve profesyonel bir müzik eğitimi olmayıp, bireyin zevk amaçlı girdiği eğitim sürecidir. Bireyde yetenek aranmaması ve kendi isteğiyle bu sürece dahil olması gibi özellikler taşır. Bu eğitim, özel müzik eğitim merkezleri, halk eğitim merkezleri, belediyeler bünyesindeki kurslar aracılığıyla yapılır. Uzman bir eğitmen bulunmaması durumunda birey; arkadaşları, anne-babası, ya da çeşitli yazılı görsel yayınlarında yardımıyla müzik eğitimine başlayabilir.

“Mesleki Müzik Eğitimi; müziği meslek olarak seçmek isteyen kişilere yöneliktir. Bu nedenle mesleğin gerektirdiği müzikal davranışları kazandırmayı amaçlar ve bu süreç uzman kişilerce yürütülür” (Uçan, 1996, s.70-71). Mesleki müzik eğitimi almak için belirli bir yeteneğe sahip olmak gerekir. Bütün müzik eğitim kurumları öğrencilerini yetenek sınavına tabi tutar. Hepsinde ortak kriter olmasıyla birlikte, eğitimin kurumunun amacına göre istenilen yeterlilik düzeyi farklılık gösterebilir. Mesleki müzik eğitimini çalgı eğitimi, ses eğitimi ve müzik teorisi eğitimi olarak 3 alt gruba ayırabiliriz. Birbiriyle tamamen bağlantılı ve birbirini destekler nitelikte olan bu eğitimler, bir bütün olarak müzik eğitimini tamamlar.

2.2.1. Güzel Sanatlar Liseleri

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 33. Maddesine dayandırılarak, 21.09.1990 tarihli 20642 sayılı resmi gazetede yayımlanan yönetmeliğin 5. Maddesine göre kurulmuştur.

Anadolu güzel sanatlar liseleri, güzel sanatlara yönelik programlar uygulayan yüksek öğrenim kurumlarının buldukları yerler tercih edilmek suretiyle, güzel sanatlar faaliyetlerine elverişli yörelerde açılır. Anadolu güzel sanatlar liselerinin öğrenim süresi, ortaokul üzerine bir yılı hazırlık olmak üzere toplam dört yıldır. Okul yatılıdır. Ancak, velinin isteği, okul idaresinin kararı ile öğrenci, gündüzlü olarak öğrenimine devam edebilir. Bu okullarda karma eğitim yapılır. Okulun amacı ve görevleri Madde 6'ya göre;

“a) Güzel sanatlar dallarında yetenekli Öğrencilerin yaratıcı, yapıcı ve yorumcu yeteneklerini geliştirmek.

b) Öğrencileri araştırmacı ve geliştirici çalışmalara yönleltmek, yetenekleri doğrultusunda bağımsız, doğru ve seçenekli yorumlar ve uygulamalar yapabilecek yaratıcı kişiler olarak yetiştirmek.

c) Öğrencilerin ulusal ve evrensel, tarihî ve yeni sanat eserlerini tanımaları ve anlamalarına yardımcı olmaktır, şeklinde tanımlanmıştır” (Resmi Gazete, 20642 s.4-7).

Müfredat programı aynı yönetmeliğin 11. Maddesinde açıkça belirtilmiştir. Buna göre: Anadolu güzel sanatlar liselerinde fonetik (müzik), plâstik sanatlar (resim-heykel), drama (sahne ve görüntü) sanatları bölümleri bulunabilir.

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nin öğretim süreleri bir yılı hazırlık olmak üzere dört yıl iken, “Ortaöğretimin Yeniden Yapılandırılması” kapsamında; Talim Terbiye Kurulunun 07. 06. 2005 tarih ve 184 sayılı kararıyla, 2005-2006 öğretim yılından itibaren hazırlık sınıflarının kaldırılarak, öğretim süresi dört yıla göre yeniden düzenlenmiştir. Önemli bir değişiklik içermeyen 06/ 11/ 2008 tarih ve 27046 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Güzel Sanatlar Eğitim Yönetmeliği, 16.06. 2009 tarih ve 27260 sayılı bir sonraki yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır(Atılgan, 2003, s.189-210)

2010 yılında yayımlanan yönetmelikte Güzel Sanatlar Liselerinin amaçları şu şekilde belirtilmiştir.

- “a) İlgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda Güzel Sanatlar eğitimi ile ilgili temel bilgi ve beceriler kazanmalarına yönelik eğitim-öğretim görmelerini ve alanlarında başarılı bireyler olarak yetişmelerini,
- b) Güzel Sanatlarla ilgili yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını,
- c) Türk sanat, kültür ve sporuna katkıda bulunan ve başarıyla temsil eden bireyler olarak yetişmelerini,
- ç) İş birliği içinde çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu ile hareket etmelerini,
- d) Alanlarıyla ilgili araştırma yaparak yorum ve uygulama yetkinliğine ulaşabilmelerini,
- e) Millî ve milletlerarası sanatsal ve sportif faaliyetleri takip ederek bilgi ve kültürlerini geliştirmelerini,
- f) Spor disiplini ve centilmenliği ile sanatçı duyarlılığını benimseyen bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır” (MEB GSL yönetmeliği, 2010).

2008 yılında spor liseleri ile birleştirilip ‘Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi’ adı altında eğitim öğretime devam etmiştir. Güzel Sanatlar ve Spor Liselerini iki ayrı okul türü olarak yeniden belirlenmesine yönelik politika 18. Millî Eğitim Şurası Kararları arasında da yer aldığı üzere gerekli değerlendirmeler yapılarak 14.06.2013 tarihli ve 83203306/ 20/1380223 sayılı Makam Onayı ile spor lisesi ve güzel sanatlar lisesi olmak üzere iki ayrı okul türüne dönüştürülmüştür. Bu okullar Güzel Sanatlar Lisesi ve Spor Lisesi adı altında iki farklı okul olarak birbirinden ayrılmıştır (MEB, 2013).

2.3. Çalgı Toplulukları

Orkestra, çok sayıda müzik aleti için yazılmış müzik parçalarını seslendirmek üzere bir şef yönetiminde bir araya gelen çalgı çalıcılar topluluğudur. Türkçe’ye İtalyanca “orchestra” sözcüğünden geçen, Eski Yunan’da dans etmek olarak da kullanılan bu sözcük, ayrıca koronun bulunduğu yeri göstermek için kullanılan orkestra sözcüğünden gelir. Antik Yunan tiyatrosunda "proskene" sözcüğü de aynı anlamda kullanılmıştır. Bu sözcük İtalya’da 17. yüzyıl başında, opera şarkıcılarına eşlik eden müzisyenler için kullanılmaya başlanmıştır. Tarih içinde çeşitli müzik türleri ve

formlarında etkinlik gösteren değişik çalgı topluluklarına da orkestra denilmiştir. Caz orkestrası. Halk müziği orkestrası vs. (Say, 2005).

Çalgı eğitiminin müzik eğitiminde önemli bir yere sahip olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Çalgı eğitimi; bir bireyi çalgıda teknik yeterliliğe ulaştırmak için kullanılan öğrenme-öğretme sürecidir. Bu süreç profesyonel kişiler tarafından uygulanmalıdır. Bireysel olarak yapılan çalgı eğitiminde bireye, doğru teknik, çalışma süresini doğru kullanma, müzik kültürünü, müzikal becerileri çalgı yoluyla en iyi şekilde kavratma çalgı eğitiminin başlıca amaçlarıdır. Çalgı eğitiminin bireysel öğretim sürecindeki önemi yanı sıra çalgıların toplu çalma uygulamalarında da değerlendirilmesi müziğin farklı bir yönünü ortaya çıkarmaktadır. Bireysel algı öğrenme sürecinden sonra bireyin çalgı topluluklarında yer alması, müzikal ve ritmik uyum kazanması, grup içerisinde sorumluluk alması gibi özellikleri edinmesine yardımcı olabilir (Yöndem, 2016, s. 2568-2579).

2.3.1. Batı Müziği algı Toplulukları Dersi

Güzel sanatlar lisesi çalgı toplulukları dersi, okulda alınan çalgı eğitimini destekler nitelikte olup, küçük ve büyük gruplarda çalabilme, toplu müzik yapabilme, gruptaki görevini yerine getirebilme, yöneticiye uyma ve konser etkinliklerinde görev alma gibi amaçlara uygun olarak 11. ve 12. sınıflarda işlenen derstir. Gsl'nde bütün derslerde alınan eğitimlerin kazanımları bu dersin uygulanabilirliğini belirleyebilir. Bütün algıların bir araya geldiği, seviye farklılıklarının olduğu, toplu çalma becerilerinin ortaya çıktığı, müzikal becerilerin tek çatı altında toplandığı bir ders olan çalgı toplulukları dersi öğrencinin 4 yıllık eğitiminin aynası olarak karşımıza çıkar. Eğitim sürecindeki farklılıklar bu süreci ve müzik öğretim programının geçerliliğini olumlu veya olumsuz olarak etkileyebilmektedir.

2.3.2. Öğretim Programı

Öğretim programı, öğretimin tüm aşamalarında yapılması gerekenlerin düzenlenmiş planlanmış halidir. (Yazıcı ve Koca, 2014). Bu süreçlerin sağlıklı şekilde sürdürülmesi için öğretim programlarının amacına uygun ve kullanılabilir olması önem taşımaktadır. Bir öğretim programının işlevsel olabilmesi için ise belirli kurallar çerçevesinde ve doğru koşullarda planlanması gerekmektedir (Bilen, 2006). Programın deneme aşamasında süreci planlama, uygulama ve sürecin sonuçları

olmak üzere üç aşamada gerçekleşir ve aşamalarda izlenmesi gereken adımları aşağıdaki gibi sıralanmalıdır (Demirel 2007, s. 172-174).

- Uygulamanın planlanması
- Uygulama yapılacak okulların ve sınıfların seçimi
- Okul yönetici ve öğretmenlerinin seçimi
- Okul yöneticisi ve öğretmenlere denenecek programın tanıtılması
- Hazırlanan program ve öğretim materyallerinin işe koşulması
- Denenen programın ve öğretim materyallerinin değerlendirilmesi

2.3.2.Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı

Milli Eğitim Bakanlığı, Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programının uygulanmasına ilişkin ilke ve açıklamalarında: “Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programı, yaratıcı ve eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, araştırma, girişimcilik gibi ortak becerilerin yanında, toplu çalma, şefe uyum, yorumlama ve sahne ve performans gibi becerileri geliştirmesi bakımından öğrencinin eğitimine önemli katkılar sağlamaktadır” öğrencinin gerçekleştirmesini istediği becerileri belirtmiştir (MEB, 2010).

“Varış (2017), İki İngiliz üniversitesinde öğrenim gören toplam 78 müzik öğrencisine grup müziği yapmanın yaşamlarındaki katkılarına yönelik farkındalıklarını belirlemek amacıyla yapılan araştırmada katılımcı görüşlerinden toplu müzik yapmanın müzikal, sosyal ve kişisel etkileri olduğu” sonucuna ulaşıldığını belirtmiştir. Araştırmada görüşlerine başvuru alan kişiler, grup içinde müzik yapmanın müzikal ve sosyal becerilerini geliştirip müzikal bilgilerini derinleştirdiğini, sosyal ilişkilerini güçlendirdiğini, özgüven sağlayarak konsantrasyon ve liderlik vb. becerileri kazandırdığını söylemiştir.

Kurulduğu yıldan bu zamana kadar Güzel Sanatlar Liseleri ders çizelgelerinde, öğretim programlarında ve öğretilecek dersler konusunda zamanla değişiklikler yapılmıştır. 1990 yılında kurulan bu liseler Hazırlık sınıfı+3 yıl olarak eğitim öğretime devam etmiştir. Anadolu Güzel Sanatlar Müzik Bölümüne ait yayımlanan ilk ders çizelgesinde (2323 sayılı Tebliğler Dergisi, 15 Ekim 1990) müzik alanı dersleri hazırlık sınıfında 8, 1. sınıfta 13, 2. sınıfta 14 ve 3. sınıfta 13 ders saati

haftalık olarak uygulanmıştır. Orkestra dersi ders çizelgesinde 2. ve 3. sınıflarda 2'şer saat olarak yer almıştır.

15 Ekim 1990 — 2323 Millî Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi 773

**ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ
MÜZİK BÖLÜMÜ
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**

GENEL BİLGİ DERSLERİ	Hız. Sınıfı	I. Sınıf	II. Sınıf	III. Sınıf
Türkçe	4	—	—	—
Türk Dili ve Edebiyat	—	4	3	3
Psikoloji	—	—	2	—
Felsefe-Grubu (Felsefe-Sosy. Man.)	—	—	—	3
Din Kül. ve Ahlâk	—	1	1	1
Tarih	—	1	1	2
T. C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	—	1	1	1
Coğrafya	—	—	1	2
Matematik	—	4	3	3
Biyoloji ve Sağlık	—	2	—	2
Fizik	—	2	2	—
Kimya	—	2	2	—
Yabancı Dil	24	6	5	6
Beden Eğitimi	2	2	2	2
Millî Güvenlik	—	—	1	—
TOPLAM	30	25	24	25
SANAT DERSLERİ				
Temel Sanat Eğitimi	8	—	—	—
Sanat Tarihi	—	1	1	1
Estetik	—	—	2	—
Müziksel İşitme - Okuma	—	5	2	2
Piyano	—	1	1	1
Ana Çalgı	—	2	2	2
Koro	—	3	3	4
Orkestra	—	—	2	2
Türk Müziği Bilgileri	—	1	1	1
TOPLAM	8	13	14	13
GENEL TOPLAM	38	38	38	38

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞINDAN

Karar Sayısı : 86 Karar Tarihi : 15.8.1990

Konu : Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Yönetmeliği.

Orta Öğretim Genel Müdürlüğü'nün 12.2.1990 gün ve 5236 sayılı teklif yazıları ekinde gönderilen "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Yönetmeliği"nin bağlı örneğine göre kabulü hususunun Bakan'a arzı kararlaştırıldı.

UYGUNDUR
31.7.1990

Avni AKYOL
Millî Eğitim Bakanı

Şekil 1: 2323 sayılı Tebliğler Dergisi

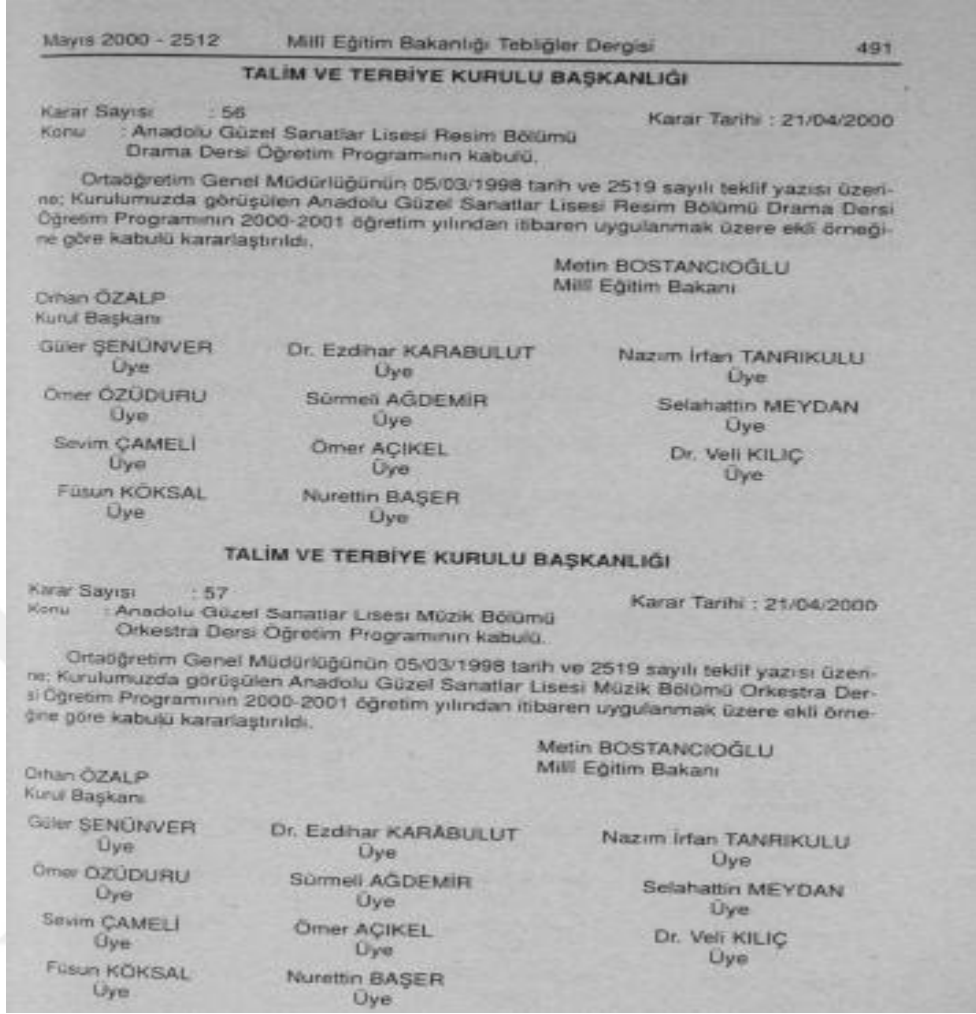
MEB tarafından 02.09.1991 tarihli ve 20979 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ders Geçme Ve Kredi Yönetmeliği göre hazırlanan ders çizelgesinde ise zorunlu orkestra 1 ve orkestra 2 dersi 3'er kredi olarak belirlenmiştir. Bunun yanında seçmeli ders olarak alınabilen bu dersin kredisi 3 olarak belirlenmiştir. Bir dönemde zorunlu ve seçmeli olarak toplam 6 kredilik ders olarak öğrenciler tarafından seçilebilmiştir.

Orkestra dersi 1998 yılında yayımlanan 2492 sayılı Tebliğler Dergisinde yer alan çizelgede haftalık olarak 10 sınıflarda 4, 11. sınıflarda 4 saat olarak ders saati değiştirilip arttırılmıştır.

EYLÜL 1998 - 2492		Millî Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi				1137	
ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ							
Sanat (Müzik) Alanı							
DERS KATEGORİLERİ	HAZIRLIK SINIFI	IX. SINIF	X. SINIF	XI. SINIF	TOPLAM DERS SAATİ	TOPLAM DERS SAATİ	TOPLAM DERS SAATİ
ORTAK GENEL KÜLTÜR DERSLERİ	Türkçe	4	Türk Dil ve Edebiyatı	4	Türk Dil ve Edebiyatı	4	4
	Yabancı Dil	24	Ön Kurul ve Akad. Bilgi	1	Ön Kurul ve Akad. Bilgi	1	1
	Temel Sanat Eğitimi	8	Tarih	2	Tarih	2	2
	Beden Eğitimi	2	Coğrafya	2	Millî Güvenlik Bilgisi	1	1
			Matematik	5	Yabancı Dil	5	5
			Biyoloji	2			
			Fizik	2			
			Kimya	2			
			Sağlık Bilgisi	2			
			Yabancı Dil	6			
		Beden Eğitimi	2				
	38		30		13		13
ALAN BÖLÜM DERSLERİ		Müzik İhtisas ve Uzmanlık	2	Müzik İhtisas ve Uzmanlık	4	Müzik İhtisas ve Uzmanlık	4
		Piyano	2	Orkestra	4	Orkestra	4
		Çalgı	2	Piyano	2	Piyano	2
		Koro	2	Koro	2	Koro	2
TOPLAM			8	Çalgı	2	Çalgı	2
ALAN BÖLÜM SEÇMELİ DERSLERİ				Müzik Tarihi	2	Müzik Tarihi	2
				Geleneksel ve Çağdaş Türk Müziği	2	Sanat Estetiği ve İncelene	2
				Çalgı İhtisas ve Uzmanlık	2	Sanat Estetiği ve İncelene	2
				Sanat Tarihi	2	Müzik Yaratımı	2
				Sanat Sosyolojisi	2	Sanat Sosyolojisi	2
				Psikoloji	2	Kütüphaneçilik	1
				Matematik	2	Türkçe Başarı ve Okuma Gözetimi	3
				Edebiyatın	3	Osmanlı Tarihi	3
				Bilim Teknoloji	1	Matematik	2
				Genel Türk Tarihi	3	Mantik	2
			Türkiye Coğrafyası (Fizi)	3	Sosyoloji	2	
			Bilgisayar	2	Bilgisayar	2	
					9	9	
SEÇMELİ DERSLER		Resim	2	Resim	2	Resim	2
		Beden Eğitimi	2	Beden Eğitimi	2	Beden Eğitimi	2
		Halk Bilim	2	Turizm	2	Demokrasi ve İnsan Hakları	1
		İkinci Yabancı Dil	2	İkinci Yabancı Dil	2	İnsan İlişkileri	1
		Bilgisayar	2	Takvimi Yabancı Dil	2	Özel Konuşma ve Yaşam	2
		Takvimi Yabancı Dil	2	Trafik Bilgisi	1	İkinci Yabancı Dil	2
					1	Takvimi Yabancı Dil	2
TOPLAM	38		40		40		40
		Rahberlik	1	Rahberlik	1	Rahberlik	1

Şekil 2: 2492 sayılı Tebliğler Dergisi

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nün 21/04/2000 tarihli 57 nolu kararında orkestra dersi öğretim programı kabul edilmiş bir sonraki eğitim öğretim yılında uygulanmak üzere yayımlanmıştır (Tebliğler Dergisi 2512 sayı, 491).

Şekil 3: 2512 sayılı Tebliğler Dergisi

MEB eğitim politikalarına uygun olarak oluşturulan ders öğretim programları ve ders çizelgeleri yıldan yıla değişiklik göstermektedir. 2560 sayılı 2004 yılı Mayıs ayında yayımlanan ders çizelgesinde orkestra dersi 2'ye bölünmüş, orkestra dersi ve oda müziği dersi olarak işlenmeye başlanmıştır. Sadece 10. ve 11. Sınıflarda işlenen bu dersler 3 saat orkestra dersi adı altında 1 saat oda müziği adı altında öğrencilere verilmiştir.

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ
Sanat (Müzik) Alanı

DERS KATEGORİLERİ	HAZIRLIK SINIFI	Haf. Ders Saati Sayısı	IX. SINIF	Haf. Ders Saati Sayısı	X. SINIF	Haf. Ders Saati Sayısı	XI. SINIF	Haf. Ders Saati Sayısı
ORTAK GENEL KÜLTÜR DERSLERİ	Türkçe	4	Türk Dili ve Edb.	4	Türk Dili ve Edb.	4	Türk Dili ve Edb.	4
	Yabancı Dil	20	Din Kült.ve Ahlak Bil.	1	Din Kült.ve Ahlak Bil.	1	Din Kült.ve Ahlak Bil.	1
	II. Yabancı Dil	4	Tarih	2	Tarih	2	T.C.İnk.Tar.ve Atatürkçülük	2
	Beden Eğitimi	2	Coğrafya	2	Millî Güvenlik Bil.	1	Felsefe	2
			Matematik	4	Yabancı Dil	4	Yabancı Dil	4
			Biyoloji	2	II. Yabancı Dil	2	II. Yabancı Dil	2
			Fizik	2				
			Kimya	2				
			Sağlık Bilgisi	1				
			Yabancı Dil	6				
		II. Yabancı Dil	2					
		Beden Eğitimi	2					
TOPLAM		30		30		14		15
ALAN SEÇMELİ DERSLERİ	Müziksel İyitme Okum. ve Yaz.	2	Müziksel İyitme Okum. ve Yaz.	2	Müziksel İyitme Okum. ve Yaz.	4	Müziksel İyitme Okum. ve Yaz.	4
	Piyano	2	Piyano	2	Piyano	2	Piyano	2
	Çalgı	2	Çalgı	2	Çalgı	2	Çalgı	2
	Koro	2	Koro	2	Koro	2	Koro	2
	Müziğe Giriş	1	Müzik Tarihi	1	Orkestra	3	Orkestra	3
				Bireysel Ses Eğitimi	1	Bireysel Ses Eğitimi	1	
				Müzik Tarihi	1	Müzik Tarihi	1	
TOPLAM		9		9		15		15
ALAN DERSLERİ					Oda Müziği	1	Oda Müziği	1
					Geleneksel Çağ. Türk. Müziği	1	Geleneksel Çağ. Türk. Müziği	1
					Çalgı Bakım ve Onarım	1	Çalgı Bakım ve Onarım	1
					Bilgisayar	1	Armoni	1
						Müzik Formları	1	
ALINABİLECEK DERS SAATİ SAYISI						2		2
SEÇMELİ DERSLERİ					Türkiye Coğ. Fizikl	3	Türkiye Beyel. Eko. Coğ.	3
					Güzel Kon.ve Yaz.	2	Güzel Kon.ve Yaz.	2
					Matematik	2	Matematik	2
					Geometri	2	Geometri	2
					Halk Bilimi	2	Halk Bilimi	2
					Resim	1	Takviyeli Yab. Dil	2
					Edebi Metinler	3	Edebi Metinler	3
					Genel Türk Tarihi	3	Genel Türk Tarihi	3
					Trafik Bilgisi	1	Trafik Bilgisi	1
					Beden Eğitimi	2	Beden Eğitimi	2
				Takviyeli Yab. Dil.	2	Resim	1	
ALINABİLECEK DERS SAATİ SAYISI						8		7
	Rehberlik	1	Rehberlik	1	Rehberlik	1	Rehberlik	1
TOPLAM		40		40		40		40

Alan ve Alan Seçmeli Derslerinden Müziksel İyitme Okuma Yazma, Orkestra, Oda Müziği, Geleneksel-Çağdaş Türk Müziği, Armoni ve Müzik Formları Dersleri gruplar halinde veya toplu yapılabilir. Bu dersler üçten fazla gruba bölünemez, grup sayısı 8 den az olamaz. Ancak Orkestra ve Oda Müziği gruplarında çalgı dağılımına göre öğrenciler gruplara ayrılabilir. Piyano, Çalgı, Bireysel Ses Eğitimi Dersleri öğretmenle öğrencinin bire bir yaptığı "bireysel derslerdir". Bu derslerden Bireysel Ses Eğitimi Dersi uzman öğretici olmaması durumunda grup halinde de yapılabilir. Grup derslerine Haftalık Ders Çizelgesine öncelik verilmek kaydıyla 10 saate kadar, bireysel derslere ise 6 saate kadar ilâve ders yapılabilir.

Şekil 4: 2560 sayılı Tebliğler Dergisi

En kapsamlı değişikliğin yapıldığı “Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Orkestra Ders Öğretim Programındaki Konu Başlıklarının Yeniden Düzenlemesine Dair Yapılması Gerekli Değişiklikler” adı altında yayımlanan 2004 yılı Temmuz ayında 2562 sayılı Tebliğler Dergisi’nde dersin amaçlarına uygun olarak öğretim programı hazırlanmış ve konular ayrıntılı bir biçimde ünitelendirilmiştir.

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ “ORKESTRA DERSİ” ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ KONU BAŞLIKLARININ YENİDEN DÜZENLEMESİNE DAİR YAPILMASI GEREKLİ DEĞİŞİKLİKLER

10. SINIF ORKESTRA DERS PROGRAMI			
Ünite No.	ÜNİTE VE KONU BAŞLIKLARI		
	Mevcut Durum	Yapılması Gereken Değişiklik	Gerekeçe
I.	A. Ders Öncesi Hazırlık B. Tek Sesli Parçalarda Ses Bütünlüğü C. Tek Sesli Parçalar	A. Orkestra Türleri ve Oturma Düzenleri B. Orkestra Çalgıları	II. Ünitenin konu başlıklarını yanışlılıkla I. üniteye de yazılmış
III.	A. İki Sesli Parçalarda Ses Bütünlüğü B. İki Sesli Tını (Rezonans) Alıştırmaları C. Kanon Ç. İki Sesli Parçalar	A. İki Sesli Eserlerde Ses Bütünlüğü ve Tını Alıştırmaları B. Kanon ve İki Sesli Eserler	Konu başlıklarının birleştirilmesi, ünitenin bütünlüğü ve konuların anlaşılabilirliği bakımından önem taşımaktadır. Ayrıca her ne kadar küçük ölçekli olsa da “parça” kelimesi yerine “eser” kelimesi daha uygun olmaktadır.
V.	Ünite Adı: Üç Sesli Parçalar A. Üç Sesli Tını (Rezonans) Alıştırmaları B. Üç Sesli Parçalarda Ses Bütünlüğü C. Üç Sesli Parçalar	Ünite Adı: Üç Sesli Eserler A. Üç Sesli Eserlerde Ses Bütünlüğü ve Tını Alıştırmaları B. Üç Sesli Eserler	Konu başlıklarının birleştirilmesi, ünitenin bütünlüğü ve konuların anlaşılabilirliği bakımından önem taşımaktadır. Ayrıca her ne kadar küçük ölçekli olsa da “parça” kelimesi yerine “eser” kelimesi daha uygun olmaktadır.
VII.	A. Dört Sesli Tını (Rezonans) Alıştırmaları B. Dört Sesli Parçalarda Ses Bütünlüğü C. Dört Sesli Eserler	A. Dört Sesli Eserlerde Ses Bütünlüğü ve Tını Alıştırmaları B. Dört Sesli Eserler	Konu başlıklarının birleştirilmesi, ünitenin bütünlüğü ve konuların anlaşılabilirliği bakımından önem taşımaktadır.
VIII.	Ünite Adı: Orkestra Müziğinde Dönemler-I * Barok Dönem	Ünite Adı: Müzikte Barok Dönem A. Barok Dönem Şarkı Formları ve Bestecileri B. Barok Dönem Eserleri	Bu ünite bir sonraki sınıfta değişik zamanlarda farklı numaralarla yer almaktadır. Ünite numarası ile adının sonunda yer alan rakam, karmaşaya yol açmaktadır. Ayrıca hedeflenen, sadece ilgili müzik dönemi olduğu için direkt olarak dönem adının yer alması birçok karmaşayı ortadan kaldıracaktır.

Şekil 5: 2562 sayılı Tebliğler Dergisi

11. SINIF ORKESTRA DERS PROGRAMI			
Ünite No.	ÜNİTE VE KONU BAŞLIKLARI		
	Mevcut Durum	Yapılması Gereken Değişiklik	Gereke
I.	Ünite Adı: Toplu Çalmada Hız ve Müziksel İfade Terimleri-III A. Hız Terimleri B. Müziksel İfade Terimleri	Ünite Adı: Toplu Çalmada Hız ve Nüans Terimleri-III A. Hız Terimleri B. Nüans Terimleri	Bu ünitenin değişik zamanlarda, ardışık bir isim numarası ile yer almasına karşın, önceki ünitelerde ünitenin adı, "Toplu çalmada hız ve nüans terimleri" iken bu ünite "Toplu çalmada hız ve müziksel ifade terimleri" olarak yer almaktadır. Bu da ünite isimleri arasında karmaşaya yol açmaktadır.
III.	Ünite Adı: Orkestra Müziğinde Dönemler-II * Klasik Dönem	Ünite Adı: Müzikte Klasik Dönem A. Klasik Dönem Şarkı Formları ve Bestecileri B. Klasik Dönem Eserleri	Bu ünite bir sonraki sınıfta değişik zamanlarda farklı numaralarla yer almaktadır. Ünite numarası ile adının sonunda yer alan rakam, karmaşaya yol açmaktadır. Ayrıca hedeflenen, sadece ilgili müzik dönemi olduğu için direkt olarak dönem adının yer alması birçok karmaşayı ortadan kaldıracaktır.
IV.	Ünite Adı: Orkestra Müziğinde Dönemler-III * Romantik Dönem	Ünite Adı: Müzikte Romantik Dönem A. Romantik Dönem Şarkı Formları ve Bestecileri B. Romantik Dönem Eserleri	Bu ünite bir sonraki sınıfta değişik zamanlarda farklı numaralarla yer almaktadır. Ünite numarası ile adının sonunda yer alan rakam, karmaşaya yol açmaktadır. Ayrıca hedeflenen, sadece ilgili müzik dönemi olduğu için direkt olarak dönem adının yer alması birçok karmaşayı ortadan kaldıracaktır.
V.	Ünite Adı: Orkestra Müziğinde Dönemler-IV * Çağdaş Dönem	Ünite Adı: Müzikte Çağdaş Dönem A. Çağdaş Dönem Bestecileri B. Çağdaş Dönem Eserleri	Bu ünite bir sonraki sınıfta değişik zamanlarda farklı numaralarla yer almaktadır. Ünite numarası ile adının sonunda yer alan rakam, karmaşaya yol açmaktadır. Ayrıca hedeflenen, sadece ilgili müzik dönemi olduğu için direkt olarak dönem adının yer alması birçok karmaşayı ortadan kaldıracaktır.
VI.	Ünite Adı: Orkestra Repertuarı * Oluşturulan Repertuarın Sergilenmesi	Ünite Adı: Orkestrada Repertuar Seçimi A. Tören Programları B. Konser Programları C. Dağarcık	Konu başlığı tamamen performansı ifade ettiği için kuramsal bilgiye yer vermek olanaksız görünmektedir. Bu nedenle yeni düzenleme ile okullar için hayati derecede önem taşıyan tören ve konser programları da üniteye dahil edilmekte ve ayrıca performansı niteleyen dağarcık da bunların sonuna eklenmektedir.

Şekil 6: 2562 sayılı Tebliğler Dergisi

Kurulduğu günden 2006 yılına kadar orkestraya ilişkin dersler orkestra dersi adı altında işlenmiştir. 2006 yılında yayımlanan 2588 sayılı Tebliğler Dergisinde dersin adı değiştirilip Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi olarak kabul edilmiştir. Bu yıldan itibaren hem Türk Müziği Çalgı Toplulukları hem de Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi tek isim olarak okullarda okutulmaya başlanmıştır.

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ
Müzik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATURKÇULUK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	4	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BIYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	6	3	3	3
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM		28	20	14
ALAN DERSLERİ	MÜZİKSEL İŞİTME, OKUMA VE YAZMA	1	2	4	4
	PIYANO	1	2	2	2
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI	1	2	2	2
	TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	1	1	2	2
	BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	1	1	2	2
	MÜZİĞE GİRİŞ	1	-	-	-
	MÜZİK BİÇİMLERİ	-	-	-	1
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGI	-	-	4	4
	BATI MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	1	-
	GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	-	1
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK	-	-	1	-
	BİREYSEL SES EĞİTİMİ	-	-	-	1
TOPLAM		6	8	18	19
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)					
ÇALGI BAKIM VE ONARIMI (1)					
SOSYAL ETKİNLİK (2)					
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	6	2	6
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATI		35	35	35	35

Not:

1. Yıl sonu başarı ortalaması ile başarılı sayılmayacak dersler; Dil ve Anlatım dersi ile Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma dersi.
2. Seçmeli Yabancı Dil dersinde il. Yabancı Dil dersi olarak; Almanca, Çince Fransızca, İngilizce, İspanyolca, İtalyanca, Japonca ve Rusça derslerinden biri seçilip okutulur.

Şekil 7: 2588 sayılı Tebliğler Dergisi

Geçmiş yıllarda 3 saat olarak işlenen bu ders 11. ve 12. Sınıflarda 4 saat olarak ders çizelgelerine eklenmiştir. Ekim ayı 2007’de yayımlanan 2601 sayılı Tebliğler Dergisi’nde yer alan Güzel Sanatlar Liseleri ders çizelgesinde haftalık ders sayısında değişiklik yapılmamıştır.

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ					
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ					
Müzik Alanı					
DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	4	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BIYOLOJİ	2	-	-	-
	SAGLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	5	3	3	3
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
TOPLAM		27	20	14	9
ALAN DERSLERİ	MÜZİKSEL İŞİTME, OKUMA VE YAZMA	1	2	4	4
	PIYANO	1	2	2	2
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI	1	2	2	2
	TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	1	1	2	2
	BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	1	1	2	2
	DRAMA	1	-	-	-
	MÜZİĞE GİRİŞ	1	-	-	-
	MÜZİK BİÇİMLERİ	-	-	-	1
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	4	4
	BATI MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	1	-
	GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	-	1
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK	-	-	1	-
BİREYSEL SES EĞİTİMİ	-	-	-	1	
TOPLAM		7	8	18	19
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)					
DEMOKRAŞİ VE İNSAN HAKLARI (1)					
ÇALGI BAKIM VE ONARIMI (1)					
SOSYAL ETKİNLİK (2)					
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	6	2	6
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATI		35	35	35	35

Not:

1. Yılısonu başarı ortalaması ile başarılı sayılmayacak dersler; Dil ve Anlatım dersi ile Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma dersidir.
2. Seçmeli Yabancı Dil dersinde il. Yabancı Dil dersi olarak; Almanca, Çince Fransızca, İngilizce, İspanyolca, İtalyanca, Japonca ve Rusça derslerinden biri seçilip okutulur.

Şekil 8: 2601 sayılı Tebliğler Dergisi

Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi tek isim adı altında işlenirken, 2627 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan 156 nolu karar ile Türk Müziği Çalgı Toplulukları Öğretim Programı kabul edilmiştir.

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI

Karar Sayısı : 156

Karar Tarihi : 11/09/2009

Konu : Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Resim Alanı; Müze Eğitimi, Desen Çalışmaları, Çağdaş Dünya Sanatı, Estetik ve Üç Boyutlu Sanat Atölye Dersi Öğretim Programları ile Müzik Alanı; Türk Müziği Çalgı Toplulukları, Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Türk ve Batı Müziği Çalgıları (Viyolonsel, Gitar, Viyola), Batı Müziği Koro Eğitimi ve Geleneksel Türk Müziği Tarihi Dersi Öğretim Programları

Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 13/10/2008 tarih ve 9130 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen, "Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Resim Alanı; Müze Eğitimi, Desen Çalışmaları, Çağdaş Dünya Sanatı, Estetik ve Üç Boyutlu Sanat Atölye Dersi Öğretim Programları ile Müzik Alanı; Türk Müziği Çalgı Toplulukları, Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma, Türk ve Batı Müziği Çalgıları (Viyolonsel, Gitar, Viyola), Batı Müziği Koro Eğitimi ve Geleneksel Türk Müziği Tarihi Dersi Öğretim Programları" nın 2009-2010 Öğretim Yılından itibaren kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü,

Söz konusu programlara göre;

1. Ders kitapları hazırlanması,
  2. Hazırlanan baskıya hazır nüshaların, incelenmek üzere Başkanlığa ilk başvurularının 2010 yılı Mart ayında yapılması ve bunlardan 28/05/2010 Cuma günü mesai bitimine kadar Kurulca ders kitabı olarak kabul edilenlerin duyurusunun 2010 yılı Haziran ayı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanması,
  3. 2009-2010 Öğretim Yılına mahsus olmak üzere zümre öğretmenler kurulunca hazırlanacak öğretim materyallerinin kullanılması,
- Kurulumuzun 30/12/1997; 21/04/2000; 08/12/2006 tarih ve 179; 184; 185; 61; 392 sayılı kararlarıyla kabul edilen Viyolonsel, Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma; Desen Çalışmaları; Estetik ve Viyola dersi öğretim programlarının 2009-2010 Öğretim Yılından itibaren kademeli olarak uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.

Nimet ÇUBUKÇU
Millî Eğitim Bakanı

Dr. Muammer YILDIZ
Kurul Başkan V.

Dr. Veli KILIÇ
Üye

Ahmet SÖNMEZ
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. Vahap ÖZPOLAT
Üye

Ömer ÖZCAN
Üye

Ahmet Ergun BEDÜK
Üye

Dr. Muammer YILDIZ
Üye

Dr. Hacı Mustafa AÇIKÖZ
Üye

Fusun KÖKSAL
Üye

Zübeyir YILMAZ
Üye

Halil AŞICI
Üye

Şekil 9: 2627 sayılı Tebliğler Dergisi

2009 yılından itibaren ayrı öğretim programları olan Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi farklı dersler olarak işlenmeye başlandı. 11. ve 12. sınıf öğrencileri 2 ayrı çalgı topluluğu dersinde öğrenim görmeye devam etti. Toplamda 4 saat olan dersler, 2'şer saat olarak ayrıldı. Bu uygulama 2676 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan çizelgeye göre aynen devam etmiştir.

**GÜZEL SANATLAR LİSESİ
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ
(MÜZİK)**

DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2	
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1	
	TARİH	2	2	-	-	
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-	
	COĞRAFYA	2	2	-	-	
	MATEMATİK	6	4	-	-	
	FİZİK	2	2	-	-	
	KİMYA	2	2	-	-	
	BIYOLOJİ	3	3	-	-	
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-	
	FELSEFE	-	-	2	-	
	YABANCI DİL	3	2	2	2	
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2	
	GÖRSEL SANATLAR	1	1	1	1	
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1	
	MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA	2	4	4	4	
	PİYANO	1	2	2	2	
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI	1	2	2	2	
	TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	-	2	2	2	
	BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	-	2	2	2	
	DRAMA	-	1	-	-	
	MÜZİĞE GİRİŞ	1	-	-	-	
	MÜZİK BİÇİMLERİ	-	-	-	1	
	TÜRK MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2	
	BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2	
	BATI MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	1	-	
	GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	-	1	
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK	-	-	1	-	
	BİREYSEL SES EĞİTİMİ	-	-	-	1	
	ÇALGI BAKIMI VE ONARIMI	-	-	-	1	
	ORTAK DERS SAATI TOPLAMI		35	39	33	32
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (2)	-	-	3	3
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (2)	-	-	2	2
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	DIKSIYON VE HİTABET (1)	(1)	-	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	-	(2)	(2)
		TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2
		İLERİ MATEMATİK (2)	-	-	6	6
		İLERİ FİZİK (2)	-	-	4	4
		İLERİ KİMYA (2)	-	-	4	4
		İLERİ BIYOLOJİ (2)	-	-	3	3
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
SEÇMELİ DERSLER	SOSYAL BİLİMLER	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	4	-
		ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	4
		SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	4	4
		PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2
		SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2
		MANTIK (1)	-	-	2	2
		BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	-	(1)(2)
		DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	-	(1)	(1)
		İŞLETME (1)	(2)	-	(2)	(2)
	DİN, AHLAK VE DEĞERLER	EKONOMİ (1)	(2)	-	(2)	(2)
		GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	-	(1)	(1)
		YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	-	(2)	(2)
		ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	-	(2)	(2)
	YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	KUR'AN-I KERİM (3)	(2)	-	(2)	(2)
		HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (3)	(2)	-	(2)	(2)
	YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
		ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
		İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	FRANZUZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)	
	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ (3)	(2)	-	(2)	(2)	
GÜZEL SANATLAR	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)	
	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (3)	(2)	-	(2)	(2)	
BİLİŞİM	SANAT TARİHİ (1)	(2)	-	(2)	(2)	
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)	
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATI SAYISI		4	-	6	7	
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1	
TOPLAM DERS SAATI		40	40	40	40	

Şekil 10: 2676 sayılı Tebliğler Dergisi

Farklı isimler olarak çizelgede yer alan bu dersler 2018 yılında yayımlan 2726 sayılı Tebliğler Dergisi'nde Çalgı Toplulukları adı altında tek isim olarak kabul edildi. Çizelgede yer alan dersin açıklamasına "Çalgı Toplulukları dersinde; Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği ve Batı Müziği çalgıları kullanılır" ibaresi eklenmiştir.

GÜZEL SANATLAR LİSESİ (MÜZİK) HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ							
DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF		
ORTAK DERSLER	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	5	5	5	5		
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2		
	TARİH	2	2	2	-		
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2		
	COĞRAFYA	2	2	-	-		
	MATEMATİK	6	6	-	-		
	FİZİK	2	2	-	-		
	KİMYA	2	2	-	-		
	BİYOLOJİ	-	2	-	-		
	FELSEFE	-	2	2	-		
	YABANCI DİL	2	2	2	2		
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR, GÖRSEL SANATLAR	2	2	2	2		
	SAGLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-		
	BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI	2	2	2	2		
	TÜRK HALK MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI	-	-	2	2		
	TÜRK SANAT MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI	2	2	-	-		
	PIYANO	1	1	1	-		
	BAGLAMA	-	1	1	1		
	ÇALGI EĞİTİMİ*	1	1	2	2		
	ÇOK SESLİ KORO	-	2	2	-		
	TÜRK HALK MÜZİĞİ KORO	-	-	2	-		
	TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO	-	-	-	2		
	ÇALGI TOPLULUKLARI**	-	-	4	4		
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK	-	-	-	2		
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	-	2		
	BİREYSEL SES EĞİTİMİ	-	1	-	-		
	DRAMA	-	-	-	2		
	MÜZİK KÜLTÜRÜ	-	-	-	2		
	TÜRK İSLAM MÜSİKİSİ	-	-	-	2		
	TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ	-	-	2	-		
	HALK DÂNSLARI VE MÜZİKLERİ	-	-	2	-		
	ORTAK DERS SAATI TOPLAMI		34	39	35	36	
	SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (2)	-	-	3	3
			DİŞİYON VE HİTABET (1)	1	-	1	-
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	2	-	2	2	
		TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2	
		SEÇMELİ MATEMATİK (2)	-	-	2	2	
		SEÇMELİ FİZİK (2)	-	-	2	2	
		SEÇMELİ KİMYA (2)	-	-	2	2	
		SEÇMELİ BİYOLOJİ (2)	-	-	2	2	
SOSYAL BİLİMLER		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	-	
		SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	(2)(4)	2	
		TÜRK KÜLTÜR VE MEDENİYET TARİHİ (1)	-	-	2	2	
		İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ (1)	-	-	2	2	
		İSLAM BİLİM TARİHİ (1)	-	-	2	2	
		ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	2	
		SEÇMELİ COĞRAFYA (1)	-	-	2	2	
		PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	-	
		SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	-	
		MANTIK (1)	-	-	2	-	
		BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	-	-	1	
		DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	1	-	1	1	
İÇİTİM (1)		-	-	2	-		
EKONOMİ (1)		-	-	2	-		
GHİRİŞİMLİK (1)		-	-	1	1		
YÖNETİM BİLGİSİ (1)		-	-	2	-		
ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)		-	-	2	-		
DİN, AHLAK VE DEĞERLER		KUR'AN-I KERİM (3)	2	-	2	2	
		PEYGAMBERİMİZİN HAYATI (3)	2	-	2	2	
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI		TEMEL DİN BİLGİLERİ (2)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)	
		SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	-	(2)(4)	2	
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK		SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	-	(2)(4)	2	
		YABANCI DİLLER EDEBİYATI (3)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)	
GÜZEL SANATLAR		SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR (3)	2	-	2	2	
		SOSYAL ETKİNLİK (3)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)	
BİLİŞİM		SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (3)	2	-	2	2	
	SANAT TARİHİ (1)	2	-	2	2		
	SEÇMELİ PİYANO (1)	-	-	-	1		
	BİLGİSAYAR BİLGİSİ (2)	2	-	2	2		
PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)			
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATI SAYISI		5	0	4	3		
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1		
TOPLAM DERS SAATI		40	40	40	40		

*Çalgı Eğitimi dersinde; Gitar, Flüt, Bağlama, Tambur, Kemane, Viyola, Çello, Kontrbas, Ney, Üç, Klasik Kemence, Kanun, Klarinet, Kaval, Yürmali Çalgılar, Tor, Kemane, Yaylı Saclar (Kemence, Kurdelesi, Kemencesi, Kemane) çalgılarından biri seçilecektir.

**Çalgı Toplulukları dersinde; Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği ve Batı Müziği çalgıları kullanılır.

Şekil 11: 2726 sayılı Tebliğler Dergisi

Çalgı Toplulukları (Batı Müziği) Dersi Öğretim Programı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitimin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu programla öğrencilerin;

1. Orkestra hakkında temel bilgilere sahip olması,
2. Müzik eserlerini şefe uyararak ve ses bütünlüğüne dikkat ederek seslendirmenin önemini kavraması,
3. Orkestra müziği dönemleri, bestecileri ve eserleri hakkında bilgi sahibi olması,
4. Eserleri dönem özelliklerine uygun seslendirmesi,
5. Konserlere hazırlık aşamalarını kavraması ve uygulaması,
6. Grup çalışmalarında sorumluluk bilincini geliştirmesi,
7. Toplu sahne performansında kaygı düzeylerini asgariye indirmesi,
8. Batı müziğinde tür, biçim ve özellikler hakkında bilgi sahibi olması,
9. Türk ve dünya müziği eserlerinden dağarcık oluşturması amaçlanmaktadır.

Çalgı Toplulukları (Batı Müziği) Dersi Öğretim Programı'yla öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler aşağıda sunulmuştur.

1. Farklı yay çeşitleri ve tekniklerini uygulama
2. Çok seslilik uygulamalarını yapma
3. Çalgısından nitelikli ses üretme
4. İcra (yorumlama)
5. Müziksel algılama
6. Deşifre yapma
7. Toplu çalma
8. Sahne ve performans
9. Tonalite ve modalite (makam) tanıma
10. Sağ ve sol el koordinasyon becerisi
11. Temiz ses elde etme
12. Transpoze (aktarım) çalma
13. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
14. Yaratıcı düşünme
15. İletişim

16. Araştırma
17. İş birliği
18. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma

MEB 2016'da yayımladığı öğretim programında öğrenme-öğretme yaklaşımına dair açıklamalar yapmıştır. Öğrenmeyi etkileyen en önemli faktör öğrencinin mevcut bilgi birikimidir. Bu ortaya çıkarılıp ona göre öğretim planlanmalıdır. Öğrenme anlamlı olmalıdır. Yeni öğrenilecek kavram, bilgi ve ilkeler daha önceki bilgilerle ilişkilendirilmelidir. Öğrencinin öğrendiği ilkeyi veya bilgiyi farklı durumlara ve problemlere uygulayabilmesine olanak sağlanmalıdır. Yeni konunun ana ilkeleri çeşitli örneklerle uygulatarak öğrencinin birleştirme, kaynaştırma ve bağdaştırma yapması sağlanmalıdır. Anlatım yönteminin yanında derslerde soru cevap ve tartışma tekniklerinin kullanılması önemlidir. Öğretmen, öğrencinin bilgiyi anlamasını sağlamak için daha önce öğrendikleriyle yeni bilgilerini birleştirilmesine yardım etmelidir. Öğrenciler konunun temel yapısını (kavramları, ilkeleri) tümevarım yoluyla keşfederler. Bu amaçla öğretmen öğrencilere çok fazla örnek sunmalıdır. Öğrenci bu özel örneklerdeki benzerlik ve farklılıkları gözleyerek, inceleyerek genel yapıyı keşfetmelidir. Öğrencilerin temel yapıları keşfedebilmeleri için öğrenme sürecine aktif katılmaları gerekir. Öğrenciyi harekete geçiren en önemli güdü merak, başarılı olma ve birlikte çalışmadır. Bu bakımdan öğretmen öğrencinin anlama, keşfetme merakını giderme isteği yönlendirmeli ve teşvik etmelidir. Öğrenciler kendilerinin başarılı ve yeterli oldukları alanlara daha çok ilgi duyarlar. O nedenle sınıfta öğrencilerin başarıma güdüsü doyurulmalıdır. Öğretmen, öğrencinin kendi kendini denetleyebilecek ve dıştan etki olmadan içten gelen bir istekle öğrenmeyi pekiştirmesini sağlamalıdır. Öğrencilerin bir problemi kendi başlarına çözmeleri, yeni bir bilgiyi kendi kendilerine bulmaları birer pekiştirme rolü oynar. Öğrenme - öğretim sürecinde öğrenme güçlük ve eksikliklerini tespit edici çalışmalar yapılmalı ve bunlar bir sonraki konuya geçmeden önce tamamlanmalıdır.

Sınıf ortamı, öğrencileri öğrenmeye motive etmek ve öğrencilerin konuya ilgisini çekmek için öğrenmeye uygun olarak düzenlenmelidir. Bu düzenlemenin nasıl olacağına öğretmen ve öğrenciler birlikte karar vermelidir. Öğrencilerin yeni öğrendikleri ile geçmiş yaşantılarında kazandıkları bilgileri bütünleştirmeleri ve bilgiyi anlamlandırmaları için anlamlandırma ve örgütlenme stratejilerinden

yararlanılabilir. Bu amaçla proje çalışmaları, tasarımıyarak öğrenme, öğreterek öğrenme, iş birlikli öğrenme yöntem ve teknikleri kullanılabilir. Eğitim ortamı, öğrencilerin öğrenme ortamıyla daha fazla etkileşimde bulunmalarına, dolayısıyla zengin öğrenme yaşantıları geçirmelerine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Böylece öğrenciler, daha önceki öğrendiklerini sınama, yanlışlarını düzeltme ve hatta önceki bilgilerinden vazgeçerek yerine yenilerini koyma fırsatı elde edeceklerdir. Öğretmen, öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun seçenekler sunmalı, yönergeler vermeli ve her öğrencinin kendi kararını kendisinin oluşturmasına yardımcı olmalıdır.

Programın uygulanmasında öğretmen, tek bir öğrenme-öğretme stratejisi belirlemek zorunda değildir. Kazanımların içeriği ve öğrenciye kazandırılması hedeflenen becerilere bağlı olarak farklı öğrenme-öğretme stratejileri (buluş yoluyla öğrenme, sunuş yoluyla öğrenme, araştırma yoluyla öğrenme, tam öğrenme, iş birlikli öğrenme, yapılandırmacı öğrenme), yöntem ve teknikleri dengeli ve amacına uygun şekilde birlikte kullanılabilir.

Müzik öğrenimi ve öğretimini geliştirmek, yıl boyunca öğrencinin gösterdiği müzik gelişimini kavramak için müzik öğreniminin değerlendirilmesi ve ölçme sonunda elde edilen verilerin analizi oldukça önemlidir. Değerlendirme; öğretim programında yer alan kazanımlarda belirtilen bilgi, beceri ve tutumlara öğrencilerin ne oranda ulaştıklarının tespit edilmesi ve tespit edilen eksik ya da yanlış öğrenmelerin giderilmesi için önlemler alınması açısından önemlidir. Çeşitli ve çok sayıda ölçme aracı kullanılarak sistematik olarak yapılan değerlendirme sonuçları, sadece not vermek için değil; öğrencilere performansları hakkında geri bildirim verme, öğrencileri gösterebilecekleri en üst performans seviyesine ulaştırmak için motive etme, öğretim etkinliklerinin ve öğretim programının etkililiğini belirleme amacıyla kullanılabilir.

Öğretim programının uygulanmasına ilişkin açıklamalar:

1. Programın hazırlanması aşamasında öğrencilerin, özellikle çalgılarıyla duygusal anlamda bütünleşmeleri, belleklerini geliştirmeleri, seslendirme ve yorumlama yetilerini geliştirmeleri, Türk ve dünya müziğini tanıma amaçları güdülmüştür. Bu amaçla hazırlanan programın uygulanmasında da özellikle ünite başlıkları ve kazanımlardaki içerik sınırlamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

2. Öğretmen, kazanımları gerçekleştirirken öğrencinin motivasyonunu, hazır bulunuşluk düzeyini dikkate almalıdır.
3. Öğrenciler müzikte öğrendiklerini diğer konu alanlarına uygulayabilirler. Doğru şartlar altında hayat boyu öğrenme ve kariyer becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak yaratıcı yeterlilikler ve beceriler edinebilirler. Müzik öğrenimi bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerin edinilmesini gerektirir. Bu bakımdan öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumları ilişkilendirmelerine olanak sağlayacak etkinlikler tasarlanmalı ve uygulanmalıdır.
4. Öğretmen, ders kitabında olmayan fakat programın kazanımları ile örtüşen farklı eserleri öğrenciye verebilir. Bu durumda öğretmenin göz önünde bulundurması gereken en önemli hususlardan birisi, eserin teknik olarak öğrenci düzeyine uygunluğudur. Yanlış eser seçiminin öğrencinin başarısını olumsuz yönde etkileyeceği unutulmamalıdır. Programdaki kazanımların sıralanışı, dersin işleniş sırası olarak düşünülmelidir. Dolayısıyla seçilen eserlerin de öğrenciden beklenen kazanımlara uygun olması, öğretici özellikler taşıması gerekmektedir.
5. Öğrencilerin eserlerin müzik ve dönem özelliklerini; seslendirme, yorumlama özelliklerini dikkate alarak fikir edinmeleri sağlanmalıdır. Bu programda, öğrencilerin yaş grupları da dikkate alınarak popüler müziklerden yararlanılması düşünülmüştür. Dolayısıyla öğretmen, öğrencilerin taleplerini ve program kazanımlarını gözетerek farklı türlerdeki eserlerden yararlanabilir.
6. Müzik manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek tabloda sunulan değerlere ilişkin çalışma ve etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

2.4.İlgili Araştırmalar

Bu bölümde çalışmanın problem durumu oluşturulurken yararlanılan kaynaklar ve bunlardan elde edilen kuramsal bulgular özetlenmiştir. Orkestra Eğitimi, Müzik Eğitimi, Sanat Eğitimi ile ilgili konularda ulaşılan kitap, bildiri, tez, ulusal ve uluslararası bilimsel dergilerde yayımlanan makalelere yer verilmiştir.

Varış (2007) çalışmasında, “Orkestra ve Yönetimi” dersinde kullanılacak, öğrenci düzeyine uygun dağarcık oluşturmak amacıyla besteciler yeni eserler

yazmaya özendirilmeli, yurt içi ve yurt dışından uygun yeni dağarcık sağlanması için daha çok çaba gösterilmelidir önerisinde bulunmuştur.

Akyürek (2009) çalışmasında, Orkestra/Oda müziği eğitiminin tanımı, içeriği ve genel amaçları tespit edilip bu çerçevede ders planı hazırlanmalı ve hazırlanan plana uygun uygulama gerçekleştirilmelidir, öğretim elemanları tarafından toplu çalma ve birlikte müzik yapma davranışı kazandırmaya dönük deneysel alıştırmalara, teknik etüt, dizi ve özgün çalışmalara derslerde yer verilmelidir, müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlarda orkestra/oda müziği ve çeşitli çalgı topluluklarınca gerçekleştirilen konser, dinleti ve müzikal etkinlikler desteklenmeli, bu konuda öğretim elemanı ve öğrencileri motive edici yöntemler geliştirilmelidir önerilerinde bulunmuştur.

Dağdeviren (2015) çalışmasında, Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders müfredatının değerlendirilmesi, kaynak paylaşımı için Milli Eğitim Bakanlığının bu derse giren öğretmenlere yönelik seminer ve kurs planlaması gerektiğini, Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin başlangıç yılı 11. Sınıf olarak düşünüldüğünde, öğrencinin çalgı dersinde yeterli düzeye gelmesi için çalgı ders saatlerinin artırılmasını , Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersine ait mevcut kaynaklara ek yapılmalı veya kaynakların çoğaltılmasına yönelik çalışmalar yapılmasını önermiştir.

Sümbüllü (2013) çalışmasında, Erzurum AGSL müzik bölümü öğrencilerinin ana çalgı dağılımlarının belirlenmesinde, Batı müziği çalgı toplulukları dersi göz önünde bulundurularak keman, viyola, viyolonsel gibi yaylı çalgıların çoğunluğu oluşturduğu, buna karşılık Türk müziği çalgılarında (kanun, ud, v.b) ana çalgı branş öğretmeni olmamasından dolayı bu branşların eksik kaldığı ve ayrıca yan flüt ve gitar branşlarında da öğretmen eksikliğinden dolayı yaylı çalgılarda belli bir yığılma olduğu görülmektedir. Bu yığılmanın eksik olan diğer çalgılara kaydırılıp yaylı çalgılardaki yoğunluğun azaltılması için, yan flüt, gitar gibi çalgıların yanı sıra Türk müziği çalgılarına yönelik branşlarda öğretmen eksikliğinin giderilmesi ve böylece yaylı çalgılardaki yığılmanın azalacağı kanısına varmıştır.

Ercan (2007) çalışmasında, ilköğretim müfettişlerinin öğretim programına yönelik genel olarak olumlu görüş belirttikleri ve öğretim programındaki değişimi gerekli bulduklarını, öğretim programının uygulamaya geçirilmesi konusunda direnç gösteren öğretmenlerden dolayı sıkıntı duyduklarını dile getiren müfettişler, öğretim

programının ülkemizde etkin bir şekilde uygulanması için gerekli koşulların yerine getirilmesi gerektiği sonucunu ortaya sunmuştur.

Taşçı (2012) çalışmasında öğretmenlerin cinsiyetine, meslekteki kıdemlerine, okuttukları sınıflara göre anlamlı farklılık göstermediği sonucuna varmıştır.

Çilingir (2012) çalışmasında, 1. 2. ve 3. Sınıf öğretmenlerinin, müzik dersi öğretim programı kazanımlarının sınıf için önemli ve sınıf düzeyine uygun olduğu konusunda görüş bildirdiklerini, kazanımların gerçekleştirilebilmesi konusunda kendi yeterliklerine ilişkin olarak 1. Sınıf öğretmenlerinin genelde yeterli, 2. sınıf öğretmenlerinin orta düzeyde yeterli, ve 3.sınıf öğretmenlerinin orta ve az düzeyde yeterli oldukları sonucunu, kazanımların gerçekleştirilmesinde güçlük çekilmesinin nedeni olarak da kendilerini yetersiz buldukları yapılan görüşmelerle saptamıştır.

Kubat (2015) çalışmasında, teorik yeterlilik ve uygulanabilirlik yeterliliği olarak kazanımların daha çok bilişsel alanda çoğunlukla yeterli oldukları, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor kazanım türlerinin teorik ve uygulama düzeyleri açısından öğretmenlerin cinsiyetleri açısından aralarında anlamlı bir fark olmadığı fakat kıdem açısından anlamlı fark olduğu sonuçlarını sunmuştur.

Güler (2013) çalışmasında, kazanımların daha etkili gerçekleştirilebilmesine yönelik, yaş gurubunun seslendirebileceği nitelikte, akılda kalıcı, onların ilgi ve beklentilerini karşılayacak nitelikte, çağa uygun, güncel şarkı alternatiflerine yer verilmesi, şarkıların çalgı ile çalınması kazanımlarına yönelik olarak çalgı eğitiminin daha sistemli bir biçimde yer alması ve sürdürülmesi, ilgili kazanımla en iyi örtüşen ve en uygun şarkı örneklerine yer verilmesi önerilerinde bulunmuştur.

Er (2011) çalışmasında, öğretmenlerin çoğunluğu (% 82) amaç ve kazanımların öğrencilerin dil gelişimine katkı sağladığını, diğer dil becerileriyle uyumlu olduğunu (%72), toplumun beklenti ve ihtiyaçlarına uygun olduğunu (% 70) belirttiklerini, görüşme yapılan öğretmenler de anket verilerini destekleyecek şekilde görüş bildirdiklerini, öğrencilerin en çok “etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma” amacıyla zorlandığını, programın daha etkili bir hale gelebilmesi için bazı şartlar (sınıfların araç-gereçlerle donatılması, sürenin arttırılması, dinleme metnlerinin sayısı arttırılması, ailenin eğitilmesi, etkinliklerin sayısının azaltılması, kitapların

bölgelere göre hazırlanması, izleme kısmına da ağırlık verilmesi, ilgi çekici metin türleri konulması, bölgesel farklılıklar dikkate alınması) öne sürmüştür.

Alak (2011) çalışmasında, Hayat Bilgisi Öğretim Programı Öğelerine ilişkin görüşlerinin cinsiyet, meslekteki kıdem, mezun oldukları okul ve okuttukları sınıflardaki öğrenci mevcuduna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı, okutulan sınıf düzeyi ve hizmet içi eğitim alma durumlarına göre anlamlı bir fark olduğu sonuçlarını elde etmiştir.

Dalaman (2010) çalışmasında, beden eğitimi dersine yönelik tutum ve uygulama durumlarına ait görüşlerinin oldukça olumlu olduğu tespit edilmiştir. Sınıf öğretmenleri beden eğitimi dersini işlemede zorlanmadıkları ancak beden eğitimi öğretmenlerinin birinci kademedeki derse girmede zorlandıklarını belirtmiştir. Müfettişlerin teftişlerde beden eğitimi dersine gerekli önemi vermediklerini, derse ait kazanımlarının öğretmenlerin çoğunluğu tarafından gerçekleştirildiği, bazı kazanımların ise gerçekleştirilemediği ortaya çıktığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Diren (2010) çalışmasında, öğretmenlerin 2005 Türkçe Öğretim Programı'nın öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacağı ve eğitim-öğretimdeki mevcut sorunları çözebileceği konusunda olumsuz bir bakış açısına sahip oldukları, öğretmenlerin programın geneline ve okuma alanı kazanımlarına ilişkin görüşlerinin cinsiyet ve mesleki hizmet süresine göre farklılık göstermediği ancak mezun olunan okul/bölüme göre farklılık gösterdiği sonuçlarına ulaşmıştır.

Akdoğan (2009) çalışmasında, mesleki tecrübesi daha fazla olan öğretmenlerin zaman konusunda az sorun yaşadığını, ölçme değerlendirme boyutunu daha olumlu bulduklarını belirtmiştir. Ayrıca öğretmenlerin büyük bir kısmı yeni öğretim programının ülke şartlarına uygun olmadığı, ilköğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programının öğretmen nitelikleriyle bağdaştığını, beden eğitimi dersleriyle ilgili görevlendirmeler sorunu olmadığı, seçmeli spor dersleriyle ilgili sorun yaşanmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Uzun (2007) çalışmasında, İlköğretim Altıncı Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nın kazanımları, içeriği, işleniş ve değerlendirme sürecine ilişkin

öğretmen görüşleri ile ilgili bulgulardan elde edilen sonuçlara göre Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yeni öğretim programı ile ilgili görüşleri arasında genel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığını ancak, uygulamada bazı sorunlar yaşandığını ifade etmiştir.

Akın (2001) çalışmasında, Ağırlıklı Keman Öğretim Programında yer alan kazanımların gerçekleşme düzeyi amaçlanan düzeye ulaşmadığı ve programın 4 yıllık eğitim süresi için zor olduğu sonucuna varmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

III. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin kazanımlarını öğretmen görüşlerine göre incelemeyi amaçladığı için tarama modelindedir. Tarama modelleri, mevcut bir durumun olduğu şekilde betimlenmesini amaçlayan modellerdir (Karasar, 2005, s.183). Araştırmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye'deki MEB'e bağlı 83 Güzel Sanatlar Lisesinde Bmçt dersini yürüten öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evren içerisinden rastlantısal olarak seçilen 33 Gsl Bmçt öğretmeni oluşturmaktadır. Bu liseler;

Hasan Rıza Güzel Sanatlar Lisesi, Safranbolu İMKB Güzel Sanatlar Lisesi, Abdurrahman Keskiner Güzel Sanatlar Lisesi, Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi, T.C. Ziraat Bankası Güzel Sanatlar Lisesi, Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Lisesi, Aksaray Güzel Sanatlar Lisesi, Besim Atalay Güzel Sanatlar Lisesi, Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi, Erdemir Güzel Sanatlar Lisesi, Kahramanmaraş Güzel Sanatlar Lisesi, Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi, Feyziye Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar Lisesi, Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi, Van Güzel Sanatlar Lisesi, Gülahmet Aytemiz Güzel Sanatlar Lisesi, Eskişehir Güzel Sanatlar Lisesi, Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi, Sakarya Güzel Sanatlar Lisesi, Aydın Doğan Güzel Sanatlar Lisesi, Abdulkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi, Lüleburgaz Güzel Sanatlar Lisesi, Niğde Güzel Sanatlar Lisesi, Şanlıurfa Güzel Sanatlar Lisesi, Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi, İlkadım Güzel Sanatlar Lisesi, Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi, Muğla Güzel Sanatlar Lisesi, İMKB Şehit Ertan Yılmaztürk Güzel Sanatlar Lisesi, Penbe-İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi, Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi, Işıl Saygın Güzel Sanatlar Lisesi ve Yüksel Yalova Güzel Sanatlar Lisesi'dir.

3.3. Çalışmanın Uygulama Süreci

Çalışma öncesinde 83 GSL BMÇT öğretmeni arasından rastgele seçilen 33 BMÇT dersini yürüten öğretmenlere araştırma ve uygulanacak anket hakkında gerekli bilgi ve açıklamalar yapılmıştır. Anket, cevaplamaı kabul eden örneklem grubundaki 33 öğretmene uygulanmıştır. Araştırmacı tarafından toplanan formlardaki cevaplar ele alınarak değerlendirilmiş, ilgili veriler çözümlenerek istatistiki işleme tabi tutulmuştur.

3.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmada Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin 11. Sınıf kazanımlarına ilişkin öğretmen görüşleri 26 maddeden oluşan ölçek ile belirlenmiştir. Anketteki maddeler “1-Hiç, 2-Çok az, 3-Kısmen, 4-Büyük ölçüde, 5-Tamamen” olarak yanıtlanmaktadır. Ölçek puanı hesaplanırken maddelere verilen yanıtlar toplanmaktadır. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi 11. sınıf kazanımlarına ilişkin görüşler ölçeğinden öğretmenler minimum 26 puan; maksimum ise 130 puan alabilmektedirler. Ölçekten alınan puanın yükselmesi 11. Sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik algının yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçeğin güvenirliği Cronbach’s Alpha=0,975 olarak yüksek bulunmuştur.

Araştırmada Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin 12. Sınıf kazanımlarına ilişkin öğretmen görüşleri 20 maddeden oluşan ölçek ile belirlenmiştir. Ölçekteki maddeler “1-Hiç, 2-Çok az, 3-Kısmen, 4-Büyük ölçüde, 5-Tamamen” olarak yanıtlanmaktadır. Ölçek puanı hesaplanırken maddelere verilen yanıtlar toplanmaktadır. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi 12. sınıf kazanımlarına ilişkin görüşler ölçeğinden öğretmenler minimum 20 puan; maksimum ise 100 puan alabilmektedirler. Ölçekten alınan puanın yükselmesi 12. Sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik algının yüksek olduğunu göstermektedir. Bu araştırmada ölçeğin güvenirliği Cronbach’s Alpha=0,977 olarak yüksek bulunmuştur.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 programı kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde

tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır.

Ölçek boyutlarının aldığı puanlar 1 ile 5 arasında değerlendirilmektedir. Dağılım aralığının hesaplanması amacıyla, Dağılım aralığı=En büyük değer- En küçük değer/ Derece sayısı formülü kullanılmıştır. Bu aralık 4 puanlık genişliğe sahiptir. Bu genişlik beş eşit genişliğe bölünerek 1.00- 1.79 arası “çok düşük”, 1.80- 2.59 arası “düşük”, 2.60- 3.39 “arası orta”, 3.40-4.19 arası yüksek, 4.20-5.00 arası çok yüksek olarak sınır değerleri belirlenmiş ve bulgular yorumlanmıştır (Sümbüloğlu,1993).

İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) Anova testi kullanılmıştır. Anova testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak Scheffe testi kullanılmıştır.

Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Tablo 1: One-Sample Kolmogorov-Smirnov Normal Dağılım Testi

	kazanım_11. sınıf	kazanım_12. sınıf
Kolmogorov-Smirnov Z	0,706	0,543
P	0,702	0,930

Kazanım değerlerinin normal dağılım gösterdiği saptanmıştır($p>0,05$).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

IV. BULGULAR

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için, araştırmaya katılan öğretmenlerden anket tekniğiyle toplanan verilerin çözümlenmesi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlar yapılmıştır. Anket uygulanan öğretmenlerin özellikleri Tablo.1 'de verilmiştir.

4.1. Öğretmenlerin Özelliklerini Tanımlayıcı Bulgular

Tablo 2: Öğretmenleri Tanımlayıcı Özelliklerin Dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	24	72,7
	Erkek	9	27,3
	Toplam	33	100,0
Güzel Sanatlar Lisesinde Çalışma Süresi	1-5	10	30,3
	6-10	10	30,3
	11 Yıl ve üzeri	13	39,4
	Toplam	33	100,0
Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersini Yürütme Süresi	1-5	17	51,5
	6 Yıl ve üzeri	16	48,5
	Toplam	33	100,0
Branş	Flüt	2	6,1
	Keman	14	42,4
	Koro Eğitimi	1	3,0
	M.i.o.y	2	6,1
	Piyano	1	3,0
	Viyola	10	30,3
Viyolonsel	3	9,1	

	Toplam	33	100,0
	Lisans	26	78,8
Eğitim Durumu	Yüksek Lisans	7	21,2
	Toplam	33	100,0
	Evet	14	42,4
Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinde 11 ve 12. Sınıfları Birleştirme Durumu	Hayır	19	57,6
	Toplam	33	100,0
	Evet	17	51,5
Sınıfı İkiye Bölme Durumu	Hayır	16	48,5
	Toplam	33	100,0
	1-2	18	54,5
Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersini Yürüten Öğretmen Sayısı	3 ve üzeri	15	45,5
	Toplam	33	100,0
	Evet	26	78,8
Diğer Çalgı Öğretmenleriyle İşbirliği Yapma Durumu	Hayır	7	21,2
	Toplam	33	100,0
	Yaylı Çalgılar	7	21,2
Derste Oluşturulan Orkestra Türü	Yaylı üfleli Çalgılar	26	78,8
	Toplam	33	100,0

Öğretmenler cinsiyet değişkenine göre 24'ü (%72,7) Kadın, 9'u (%27,3) Erkek olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler güzel sanatlar lisesinde çalışma süresi değişkenine göre 10'u (%30,3) 1-5, 10'u (%30,3) 6-10, 13'ü (%39,4) 11 yıl ve üzeri olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler Bmçt dersini yürütme süresi değişkenine göre 17'si (%51,5) 1-5, 16'sı (%48,5) 6 yıl ve üzeri olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler branş değişkenine göre 2'si (%6,1) Flüt, 14'ü (%42,4) Keman, 1'i (%3,0) Koro Eğitimi, 2'si (%6,1) Müziksel İşitme Okuma ve Yazma, 1'i (%3,0) Piyano, 10'u (%30,3) Viyola, 3'ü (%9,1) Viyolonsel olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler eğitim durumu değişkenine göre 26'sı (%78,8) lisans, 7'si (%21,2) yüksek lisans olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler Bmçt dersinde 11 ve 12.sınıfları birleştirme durumu değişkenine göre 14'ü (%42,4) evet, 19'u (%57,6) hayır olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler sınıfı ikiye bölme durumu değişkenine göre 17'si (%51,5) evet, 16'sı (%48,5) hayır olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler Bmçt dersini kaç öğretmen yürüttüğü değişkenine göre 18'i (%54,5) 1-2, 15'i (%45,5) 3 ve üzeri olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler diğer çalgı öğretmenleriyle işbirliği yapma durumu değişkenine göre 26'sı (%78,8) evet, 7'si (%21,2) hayır olarak dağılmaktadır.

Öğretmenler derste oluşturulan orkestra türü değişkenine göre 7'si (%21,2) yaylı çalgılar, 26'sı (%78,8) yaylı üflemeli çalgılar olarak dağılmaktadır. Buna göre; Bmçt dersini ağırlıklı olarak kadın öğretmenlerin yürüttüğü, 3 ana grupta incelenen Gsl'de çalışma süreleri ortalamalarının aynı dağılımda olduğu, 2 ayrı grupta incelenen dersi yürütme sürelerinin birbirine yakın oranda olduğu görülmüştür. Dersi işleyen öğretmenlerin büyük çoğunluğunun yaylı çalgılar öğretmeni olduğu görülmektedir. Keman ve Viyola öğretmenlerinin yanı sıra diğer dal öğretmenlerinin de bu dersi yürüttüğü ama sayısal olarak küçük bir kısmını oluşturduğu görülmektedir. Eğitim durumu değişkenine bakıldığında öğretmenlerin çoğunluğunun lisans mezunu olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Dersi işlerken çoğunlukla öğretmenlerin 11. ve 12. Sınıfları birleştirmedeği, sınıfı ikiye bölme oranının birbirine yakın olduğu sonucuna varılmıştır. Dersi yürüten öğretmen sayısı değişkeninde 1-2 öğretmenin daha çok sayıda olduğu ama en az 3 öğretmen ile dersi işleyen okulların daha az olduğu sonucuna varılmıştır. Oluşturulan orkestra türü değişkeninde yaylı ve üflemeli çalgılar orkestrası ağırlıktadır. Sadece yaylı çalgılardan oluşan orkestra türü küçük bir oranda karşımıza çıkmaktadır.

4.2. 11.Sınıf Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 11. sınıf güzel sanatlar lisesi batı müziği çalgı toplulukları dersinin kazanımları ile ilgili ifadelerine verdiği cevapların dağılımları Tablo 2’de görülmektedir.

Tablo 3: Öğretmenlerin 11. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımları İle İlgili İfadelerine Verdiği Cevapların Dağılımları

KAZANIMLAR	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölçüde		Tamamen		Ort	Ss
	f	%	F	%	f	%	F	%	f	%		
Orkestra Düzenini Fark Eder	2	6,1	9	27,3	10	30,3	8	24,2	4	12,1	3,090	1,128
Orkestra Türlerini Sınıflandırır	0	0,0	4	12,1	8	24,2	17	51,5	4	12,1	3,640	0,859
Farklı Orkestra Türleri İçinde Kendi Orkestrasının Özelliklerini Belirler	2	6,1	4	12,1	9	27,3	13	39,4	5	15,2	3,450	1,092
Orkestra Çalgıları İle Oluşan Grupları Tanır	1	3,0	1	3,0	10	30,3	17	51,5	4	12,1	3,670	0,854
Toplu Çalmada Akordun Önemi Açıklar	0	0,0	1	3,0	3	9,1	12	36,4	17	51,5	4,360	0,783
Bireysel Çalgısının Akordunu Yapar	1	3,0	5	15,2	9	27,3	9	27,3	9	27,3	3,610	1,144
Teksesli Eserler Seslendirir	4	12,1	6	18,2	5	15,2	12	36,4	6	18,2	3,300	1,311
Orkestrada Her Bireyin Ve Kendisinin Önemi Fark Eder	1	3,0	5	15,2	5	15,2	15	45,5	7	21,2	3,670	1,080
Orkestra Şefine Uyararak Tek Sesli Müzik Eserlerini Karakterine, Dönem Özelliklerine Ve Ses Bütünlüğüne Dikkat Ederek Seslendirir	0	0,0	4	12,1	13	39,4	10	30,3	6	18,2	3,550	0,938
Kanon Örnekleri Seslendirir	2	6,1	6	18,2	6	18,2	11	33,3	8	24,2	3,520	1,228
İki Sesli Eser Seslendirir	0	0,0	7	21,2	6	18,2	11	33,3	9	27,3	3,670	1,109
Diğer Partiyi Dinlerken Entonasyonu Bozmadan Kendi Partisini Çalar	0	0,0	10	30,3	7	21,2	12	36,4	4	12,1	3,300	1,045
Kanon Ve İki Sesli Eseri Nüans Terimlerine Uygun Çalar	1	3,0	7	21,2	9	27,3	12	36,4	4	12,1	3,330	1,051
Kanon Ve İki Sesli Eseri Hız Terimlerine Uygun Çalar	0	0,0	8	24,2	6	18,2	14	42,4	5	15,2	3,480	1,034
Üç Sesli Eser Seslendirir	0	0,0	6	18,2	8	24,2	11	33,3	8	24,2	3,640	1,055

Üç Sesli Eserlerde Diğer Partileri Dinlerken Entonasyonu Bozmadan Kendi Partisini Çalar	0	0,0	6	18,2	8	24,2	16	48,5	3	9,1	3,480	0,906
Üç Sesli Eseri Nüans Terimlerine Uygun Çalar	2	6,1	6	18,2	8	24,2	14	42,4	3	9,1	3,300	1,075
Üç Sesli Eseri Hız Terimlerine Uygun Çalar	0	0,0	5	15,2	10	30,3	15	45,5	3	9,1	3,480	0,870
Dört Sesli Eser Seslendirir	0	0,0	6	18,2	5	15,2	14	42,4	8	24,2	3,730	1,039
Dört Sesli Eserlerde Diğer Partileri Dinlerken Entonasyonu Bozmadan Kendi Partisini Çalar	0	0,0	7	21,2	10	30,3	13	39,4	3	9,1	3,360	0,929
Dört Sesli Eseri Nüans Terimlerine Uygun Çalar	0	0,0	9	27,3	9	27,3	11	33,3	4	12,1	3,300	1,015
Dört Sesli Eseri Hız Terimlerine Uygun Çalar	0	0,0	6	18,2	10	30,3	13	39,4	4	12,1	3,450	0,938
Barok Dönem Şarkı Formlarının Özelliklerini Belirler	4	12,1	6	18,2	12	36,4	9	27,3	2	6,1	2,970	1,104
Barok Dönem Bestecilerini Tanır	1	3,0	6	18,2	11	33,3	14	42,4	1	3,0	3,240	0,902
Barok Bestecilerin Tarzlarını Birbirinden Ayırır	5	15,2	7	21,2	11	33,3	9	27,3	1	3,0	2,820	1,103
Barok Dönem Orkestra Eserini Dönemin Özelliklerine Ve Bestecinin Tarzına Uygun Olarak Seslendirir	4	12,1	3	9,1	8	24,2	14	42,4	4	12,1	3,330	1,190

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 11. Sınıf güzel sanatlar lisesi batı müziği çalgı toplulukları dersinin kazanımları ile ilgili ifadelerine verdiği cevaplar incelendiğinde;

“*Orkestra Düzenini Fark Eder*” ifadesine öğretmenlerin, %6,1'i (n=2) hiç, %27,3'ü (n=9) çok az, %30,3'ü (n=10) kısmen, %24,2'si (n=8) büyük ölçüde, %12,1'i (n=4) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “*orkestra düzenini fark eder*” ifadesine orta ($3,090 \pm 1,128$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. “*Orkestra Düzenini Fark Eder*” öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen (=3,0.90) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Orkestra Türlerini Sınıflandırır*” ifadesine öğretmenlerin, %12,1'i (n=4) çok az, %24,2'si (n=8) kısmen, %51,5'i (n=17) büyük ölçüde, %12,1'i (n=4) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “*orkestra türlerini sınıflandırır*” ifadesine yüksek

(3,640 ± 0,859) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,640) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Farklı Orkestra Türleri İçinde Kendi Orkestrasının Özelliklerini Belirler*” ifadesine öğretmenlerin, %6,1'i (n=2) hiç, %12,1'i (n=4) çok az, %27,3'ü (n=9) kısmen, %39,4'ü (n=13) büyük ölçüde, %15,2'si (n=5) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “farklı orkestra türleri içinde kendi orkestrasının özelliklerini belirler” ifadesine yüksek (3,450 ± 1,092) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,450) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Orkestra Çalgıları İle Oluşan Grupları Tanır*” ifadesine öğretmenlerin, %3,0'ı (n=1) hiç, %3,0'ı (n=1) çok az, %30,3'ü (n=10) kısmen, %51,5'i (n=17) büyük ölçüde, %12,1'i (n=4) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “orkestra çalgıları ile oluşan grupları tanır” ifadesine yüksek (3,670 ± 0,854) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,670) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Toplu Çalmada Akordun Önemini Açıklar*” ifadesine öğretmenlerin, %3,0'ı (n=1) çok az, %9,1'i (n=3) kısmen, %36,4'ü (n=12) büyük ölçüde, %51,5'i (n=17) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “toplu çalmada akordun önemini açıklar” ifadesine çok yüksek (4,360 ± 0,783) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından tamamen (=4,360) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Bireysel Çalgısının Akordunu Yapar*” ifadesine öğretmenlerin, %3,0'ı (n=1) hiç, %15,2'si (n=5) çok az, %27,3'ü (n=9) kısmen, %27,3'ü (n=9) büyük ölçüde, %27,3'ü (n=9) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “bireysel çalgısının akordunu yapar” ifadesine yüksek (3,610 ± 1,144) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın

gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,610) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Teksesli Eserler Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %12,1'i (n=4) hiç, %18,2'si (n=6) çok az, %15,2'si (n=5) kısmen, %36,4'ü (n=12) büyük ölçüde, %18,2'si (n=6) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “teksesli eserler seslendirir” ifadesine orta ($3,300 \pm 1,311$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen (=3,300) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Orkestrada Her Bireyin Ve Kendisinin Önemini Fark Eder*” ifadesine öğretmenlerin, %3,0'ı (n=1) hiç, %15,2'si (n=5) çok az, %15,2'si (n=5) kısmen, %45,5'i (n=15) büyük ölçüde, %21,2'si (n=7) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “orkestrada her bireyin ve kendisinin önemini fark eder” ifadesine yüksek ($3,670 \pm 1,080$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,670) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Orkestra Şefine Uyarak Tek Sesli Müzik Eserlerini Karakterine, Dönem Özelliklerine Ve Ses Bütünlüğüne Dikkat Ederek Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %12,1'i (n=4) çok az, %39,4'ü (n=13) kısmen, %30,3'ü (n=10) büyük ölçüde, %18,2'si (n=6) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “orkestra şefine uyarak tek sesli müzik eserlerini karakterine, dönem özelliklerine ve ses bütünlüğüne dikkat ederek seslendirir” ifadesine yüksek ($3,550 \pm 0,938$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,550) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Kanon Örnekleri Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %6,1'i (n=2) hiç, %18,2'si (n=6) çok az, %18,2'si (n=6) kısmen, %33,3'ü (n=11) büyük ölçüde, %24,2'si (n=8) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “kanon örnekleri seslendirir” ifadesine yüksek ($3,520 \pm 1,228$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın

gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde ($=3,520$) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*İki Sesli Eser Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %21,2'si ($n=7$) çok az, %18,2'si ($n=6$) kısmen, %33,3'ü ($n=11$) büyük ölçüde, %27,3'ü ($n=9$) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “iki sesli eser seslendirir” ifadesine yüksek ($3,670 \pm 1,109$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde ($=3,670$) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Diğer Partiyi Dinlerken Entonasyonu Bozmadan Kendi Partisini Çalar*” ifadesine öğretmenlerin, %30,3'ü ($n=10$) çok az, %21,2'si ($n=7$) kısmen, %36,4'ü ($n=12$) büyük ölçüde, %12,1'i ($n=4$) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “diğer partiyi dinlerken entonasyonu bozmadan kendi partisini çalar” ifadesine orta ($3,300 \pm 1,045$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,300$) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Kanon Ve İki Sesli Eseri Nüans Terimlerine Uygun Çalar*” ifadesine öğretmenlerin, %3,0'ı ($n=1$) hiç, %21,2'si ($n=7$) çok az, %27,3'ü ($n=9$) kısmen, %36,4'ü ($n=12$) büyük ölçüde, %12,1'i ($n=4$) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “kanon ve iki sesli eseri nüans terimlerine uygun çalar” ifadesine orta ($3,330 \pm 1,051$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,330$) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Kanon Ve İki Sesli Eseri Hız Terimlerine Uygun Çalar*” ifadesine öğretmenlerin, %24,2'si ($n=8$) çok az, %18,2'si ($n=6$) kısmen, %42,4'ü ($n=14$) büyük ölçüde, %15,2'si ($n=5$) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “kanon ve iki sesli eseri hız terimlerine uygun çalar” ifadesine yüksek ($3,480 \pm 1,034$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda

incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,480) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Üç Sesli Eser Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %18,2'si (n=6) çok az, %24,2'si (n=8) kısmen, %33,3'ü (n=11) büyük ölçüde, %24,2'si (n=8) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “üç sesli eser seslendirir” ifadesine yüksek (3,640 ± 1,055) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,640) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Üç Sesli Eserlerde Diğer Partileri Dinlerken Entonasyonu Bozmadan Kendi Partisini Çalar*” ifadesine öğretmenlerin, %18,2'si (n=6) çok az, %24,2'si (n=8) kısmen, %48,5'i (n=16) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “üç sesli eserlerde diğer partileri dinlerken entonasyonu bozmadan kendi partisini çalar” ifadesine yüksek (3,480 ± 0,906) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,480) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Üç Sesli Eseri Nüans Terimlerine Uygun Çalar*” ifadesine öğretmenlerin, %6,1'i (n=2) hiç, %18,2'si (n=6) çok az, %24,2'si (n=8) kısmen, %42,4'ü (n=14) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “üç sesli eseri nüans terimlerine uygun çalar” ifadesine orta (3,300 ± 1,075) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen (=3,300) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Üç Sesli Eseri Hız Terimlerine Uygun Çalar*” ifadesine öğretmenlerin, %15,2'si (n=5) çok az, %30,3'ü (n=10) kısmen, %45,5'i (n=15) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “üç sesli eseri hız terimlerine uygun çalar” ifadesine yüksek (3,480 ± 0,870) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,480) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Dört Sesli Eser Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %18,2'si (n=6) çok az, %15,2'si (n=5) kısmen, %42,4'ü (n=14) büyük ölçüde, %24,2'si (n=8) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “dört sesli eser seslendirir” ifadesine yüksek ($3,730 \pm 1,039$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde ($=3,730$) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Dört Sesli Eserlerde Diğer Partileri Dinlerken Entonasyonu Bozmadan Kendi Partisini Çalar*” ifadesine öğretmenlerin, %21,2'si (n=7) çok az, %30,3'ü (n=10) kısmen, %39,4'ü (n=13) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “dört sesli eserlerde diğer partileri dinlerken entonasyonu bozmadan kendi partisini çalar” ifadesine orta ($3,360 \pm 0,929$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,360$) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Dört Sesli Eseri Nüans Terimlerine Uygun Çalar*” ifadesine öğretmenlerin, %27,3'ü (n=9) çok az, %27,3'ü (n=9) kısmen, %33,3'ü (n=11) büyük ölçüde, %12,1'i (n=4) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “dört sesli eseri nüans terimlerine uygun çalar” ifadesine orta ($3,300 \pm 1,015$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,330$) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Dört Sesli Eseri Hız Terimlerine Uygun Çalar*” ifadesine öğretmenlerin, %18,2'si (n=6) çok az, %30,3'ü (n=10) kısmen, %39,4'ü (n=13) büyük ölçüde, %12,1'i (n=4) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “dört sesli eseri hız terimlerine uygun çalar” ifadesine yüksek ($3,450 \pm 0,938$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde ($=3,450$) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Barok Dönem Şarkı Formlarının Özelliklerini Belirler*” ifadesine öğretmenlerin, %12,1'i (n=4) hiç, %18,2'si (n=6) çok az, %36,4'ü (n=12) kısmen, %27,3'ü (n=9) büyük ölçüde, %6,1'i (n=2) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “barok dönem şarkı formlarının özelliklerini belirler” ifadesine orta ($2,970 \pm 1,104$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=2.970$) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Barok Dönem Bestecilerini Tanır*” ifadesine öğretmenlerin, %3,0'ı (n=1) hiç, %18,2'si (n=6) çok az, %33,3'ü (n=11) kısmen, %42,4'ü (n=14) büyük ölçüde, %3,0'ı (n=1) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “barok dönem bestecilerini tanır” ifadesine orta ($3,240 \pm 0,902$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,240$) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Barok Bestecilerin Tarzlarını Birbirinden Ayırır*” ifadesine öğretmenlerin, %15,2'si (n=5) hiç, %21,2'si (n=7) çok az, %33,3'ü (n=11) kısmen, %27,3'ü (n=9) büyük ölçüde, %3,0'ı (n=1) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “barok bestecilerin tarzlarını birbirinden ayırır” ifadesine orta ($2,820 \pm 1,103$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=2.820$) gerçekleştiği görüşünde oldukları söylenebilir.

“*Barok Dönem Orkestra Eserini Dönemin Özelliklerine Ve Bestecinin Tarzına Uygun Olarak Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %12,1'i (n=4) hiç, %9,1'i (n=3) çok az, %24,2'si (n=8) kısmen, %42,4'ü (n=14) büyük ölçüde, %12,1'i (n=4) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “barok dönem orkestra eserini dönemin özelliklerine ve bestecinin tarzına uygun olarak seslendirir” ifadesine orta ($3,330 \pm 1,190$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,330$) gerçekleştiği görüşünde oldukları saptanmıştır.

4.3. 12.Sınıf Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 12. sınıf güzel sanatlar lisesi batı müziği çalgı toplulukları dersinin kazanımları ile ilgili ifadelerine verdiği cevapların dağılımları Tablo 3'te görülmektedir.

Tablo 4: Öğretmenlerin 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımları İle İlgili İfadelerine Verdiği Cevapların Dağılımları

KAZANIMLAR	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölçüde		Tamamen		Ort	Ss
	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%		
Orkestra Düzenini Hatırlar	1	3,0	8	24,2	8	24,2	13	39,4	3	9,1	3,270	1,039
Orkestrada Olası Yeni Düzenlemelerde Yerini Fark Eder	1	3,0	4	12,1	14	42,4	8	24,2	6	18,2	3,420	1,032
Toplu Çalmada Akordun Önemini Belirler	3	9,1	8	24,2	11	33,3	8	24,2	3	9,1	3,000	1,118
Eserleri Nüans Terimlerine Uygun Çalar	2	6,1	4	12,1	12	36,4	11	33,3	4	12,1	3,330	1,051
Orkestrada Homojen Tım Elde Eder	2	6,1	4	12,1	11	33,3	13	39,4	3	9,1	3,330	1,021
Hız Terimlerinin Metronom Sayılarını Belirler	0	0,0	5	15,2	10	30,3	14	42,4	4	12,1	3,520	0,906
Yay Hâkimiyeti Kazanır	0	0,0	6	18,2	10	30,3	14	42,4	3	9,1	3,420	0,902
Türk Bestecilerinin Önemli Eserlerini Tanır	2	6,1	6	18,2	10	30,3	12	36,4	3	9,1	3,240	1,062
Çağdaş Türk Müziği Bestecilerinin Tarzlarını Birbirinden Ayırt Eder	5	15,2	7	21,2	13	39,4	6	18,2	2	6,1	2,790	1,111
Çağdaş Türk Müziğine Ait Bir Orkestra Eserini Seslendirir	4	12,1	10	30,3	10	30,3	7	21,2	2	6,1	2,790	1,111
Orkestra İçin Düzenlenmiş Bir Türkü Düzenlemesini Karakterine Uygun Seslendirir	5	15,2	9	27,3	11	33,3	7	21,2	1	3,0	2,700	1,075
Klasik Dönemin Özelliklerini Belirler	4	12,1	7	21,2	11	33,3	7	21,2	4	12,1	3,000	1,199
Klasik Dönem Bestecilerinin Tarzlarını Birbirinden Ayırt Eder	4	12,1	5	15,2	13	39,4	8	24,2	3	9,1	3,030	1,132
Klasik Döneme Ait Bir Orkestra Eserini Seslendirir	2	6,1	6	18,2	9	27,3	13	39,4	3	9,1	3,270	1,069
Romantik Dönemin Özelliklerini Belirler	5	15,2	5	15,2	12	36,4	10	30,3	1	3,0	2,910	1,100

Romantik Dönem Bestecilerinin Tarzlarını Birbirinden Ayırt Eder	5	15,2	7	21,2	13	39,4	7	21,2	1	3,0	2,760	1,062
Romantik Döneme Ait Bir Orkestra Eserini Seslendirir	2	6,1	6	18,2	10	30,3	13	39,4	2	6,1	3,210	1,023
Çağdaş Dönemin Özelliklerini Belirler	3	9,1	9	27,3	12	36,4	7	21,2	2	6,1	2,880	1,053
Çağdaş Döneme Ait Bir Orkestra Eserini Seslendirir	3	9,1	10	30,3	9	27,3	9	27,3	2	6,1	2,910	1,100
Çağdaş Dönem Bestecilerinin Tarzlarını Birbirinden Ayırt Eder	1	3,0	6	18,2	11	33,3	12	36,4	3	9,1	3,300	0,984

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 12. sınıf güzel sanatlar lisesi batı müziği çalgı toplulukları dersinin kazanımlarına ile ilgili ifadelerine verdiği cevaplar incelendiğinde;

“*Orkestra Düzenini Hatırlar*” ifadesine öğretmenlerin, %3,0'ı (n=1) hiç, %24,2'si (n=8) çok az, %24,2'si (n=8) kısmen, %39,4'ü (n=13) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “*orkestra düzenini hatırlar*” ifadesine orta (3,270 ± 1,039) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen (=3,270) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Orkestrada Olası Yeni Düzenlemelerde Yerini Fark Eder*” ifadesine öğretmenlerin, %3,0'ı (n=1) hiç, %12,1'i (n=4) çok az, %42,4'ü (n=14) kısmen, %24,2'si (n=8) büyük ölçüde, %18,2'si (n=6) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “*orkestrada olası yeni düzenlemelerde yerini fark eder*” ifadesine yüksek (3,420 ± 1,032) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,420) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Toplu Çalmada Akordun Önemini Belirler*” ifadesine öğretmenlerin, %9,1'i (n=3) hiç, %24,2'si (n=8) çok az, %33,3'ü (n=11) kısmen, %24,2'si (n=8) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “*toplu çalmada akordun önemini belirler*” ifadesine orta (3,000 ± 1,118) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili

kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen (=3,000) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Eserleri Nüans Terimlerine Uygun Çalar*” ifadesine öğretmenlerin, %6,1'i (n=2) hiç, %12,1'i (n=4) çok az, %36,4'ü (n=12) kısmen, %33,3'ü (n=11) büyük ölçüde, %12,1'i (n=4) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “*eserleri nüans terimlerine uygun çalar*” ifadesine orta ($3,330 \pm 1,051$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen (=3,330) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Orkestrada Homojen Tını Elde Eder*” ifadesine öğretmenlerin, %6,1'i (n=2) hiç, %12,1'i (n=4) çok az, %33,3'ü (n=11) kısmen, %39,4'ü (n=13) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “*orkestrada homojen tını elde eder*” ifadesine orta ($3,330 \pm 1,021$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen (=3,330) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Hız Terimlerinin Metronom Sayılarını Belirler*” ifadesine öğretmenlerin, %15,2'si (n=5) çok az, %30,3'ü (n=10) kısmen, %42,4'ü (n=14) büyük ölçüde, %12,1'i (n=4) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “*hız terimlerinin metronom sayılarını belirler*” ifadesine yüksek ($3,520 \pm 0,906$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,520) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Yay Hâkimiyeti Kazanır*” ifadesine öğretmenlerin, %18,2'si (n=6) çok az, %30,3'ü (n=10) kısmen, %42,4'ü (n=14) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “*yay hâkimiyeti kazanır*” ifadesine yüksek ($3,420 \pm 0,902$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından büyük ölçüde (=3,420) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Türk Bestecilerinin Önemli Eserlerini Tanır*” ifadesine öğretmenlerin, %6,1'i (n=2) hiç, %18,2'si (n=6) çok az, %30,3'ü (n=10) kısmen, %36,4'ü (n=12) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “türk bestecilerinin önemli eserlerini tanır” ifadesine orta ($3,240 \pm 1,062$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,240$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Çağdaş Türk Müziği Bestecilerinin Tarzlarını Birbirinden Ayırt Eder*” ifadesine öğretmenlerin, %15,2'si (n=5) hiç, %21,2'si (n=7) çok az, %39,4'ü (n=13) kısmen, %18,2'si (n=6) büyük ölçüde, %6,1'i (n=2) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “çağdaş türk müziği bestecilerinin tarzlarını birbirinden ayırt eder” ifadesine orta ($2,790 \pm 1,111$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=2,790$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Çağdaş Türk Müziğine Ait Bir Orkestra Eserini Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %12,1'i (n=4) hiç, %30,3'ü (n=10) çok az, %30,3'ü (n=10) kısmen, %21,2'si (n=7) büyük ölçüde, %6,1'i (n=2) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “çağdaş türk müziğine ait bir orkestra eserini seslendirir” ifadesine orta ($2,790 \pm 1,111$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=2,790$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Orkestra İçin Düzenlenmiş Bir Türkü Düzenlemesini Karakterine Uygun Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %15,2'si (n=5) hiç, %27,3'ü (n=9) çok az, %33,3'ü (n=11) kısmen, %21,2'si (n=7) büyük ölçüde, %3,0'ı (n=1) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “orkestra için düzenlenmiş bir türkü düzenlemesini karakterine uygun seslendirir” ifadesine orta ($2,700 \pm 1,075$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=2,700$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Klasik Dönemin Özelliklerini Belirler*” ifadesine öğretmenlerin, %12,1'i (n=4) hiç, %21,2'si (n=7) çok az, %33,3'ü (n=11) kısmen, %21,2'si (n=7) büyük ölçüde, %12,1'i (n=4) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “klasik dönemin özelliklerini belirler” ifadesine orta ($3,000 \pm 1,199$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,000$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Klasik Dönem Bestecilerinin Tarzlarını Birbirinden Ayırt Eder*” ifadesine öğretmenlerin, %12,1'i (n=4) hiç, %15,2'si (n=5) çok az, %39,4'ü (n=13) kısmen, %24,2'si (n=8) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “klasik dönem bestecilerinin tarzlarını birbirinden ayırt eder” ifadesine orta ($3,030 \pm 1,132$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,030$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Klasik Döneme Ait Bir Orkestra Eserini Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %6,1'i (n=2) hiç, %18,2'si (n=6) çok az, %27,3'ü (n=9) kısmen, %39,4'ü (n=13) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “klasik döneme ait bir orkestra eserini seslendirir” ifadesine orta ($3,270 \pm 1,069$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,270$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Romantik Dönemin Özelliklerini Belirler*” ifadesine öğretmenlerin, %15,2'si (n=5) hiç, %15,2'si (n=5) çok az, %36,4'ü (n=12) kısmen, %30,3'ü (n=10) büyük ölçüde, %3,0'ı (n=1) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “romantik dönemin özelliklerini belirler” ifadesine orta ($2,910 \pm 1,100$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=2,910$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Romantik Dönem Bestecilerinin Tarzlarını Birbirinden Ayırt Eder*” ifadesine öğretmenlerin, %15,2'si (n=5) hiç, %21,2'si (n=7) çok az, %39,4'ü (n=13) kısmen, %21,2'si (n=7) büyük ölçüde, %3,0'ı (n=1) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “romantik dönem bestecilerinin tarzlarını birbirinden ayırt eder” ifadesine orta ($2,760 \pm 1,062$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=2,760$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Romantik Döneme Ait Bir Orkestra Eserini Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %6,1'i (n=2) hiç, %18,2'si (n=6) çok az, %30,3'ü (n=10) kısmen, %39,4'ü (n=13) büyük ölçüde, %6,1'i (n=2) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “romantik döneme ait bir orkestra eserini seslendirir” ifadesine orta ($3,210 \pm 1,023$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,210$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Çağdaş Dönemin Özelliklerini Belirler*” ifadesine öğretmenlerin, %9,1'i (n=3) hiç, %27,3'ü (n=9) çok az, %36,4'ü (n=12) kısmen, %21,2'si (n=7) büyük ölçüde, %6,1'i (n=2) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “çağdaş dönemin özelliklerini belirler” ifadesine orta ($2,880 \pm 1,053$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=2,880$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“*Çağdaş Döneme Ait Bir Orkestra Eserini Seslendirir*” ifadesine öğretmenlerin, %9,1'i (n=3) hiç, %30,3'ü (n=10) çok az, %27,3'ü (n=9) kısmen, %27,3'ü (n=9) büyük ölçüde, %6,1'i (n=2) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “çağdaş döneme ait bir orkestra eserini seslendirir” ifadesine orta ($2,910 \pm 1,100$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=2,910$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

“Çağdaş Dönem Bestecilerinin Tarzlarını Birbirinden Ayırt Eder” ifadesine öğretmenlerin, %3,0'ı (n=1) hiç, %18,2'si (n=6) çok az, %33,3'ü (n=11) kısmen, %36,4'ü (n=12) büyük ölçüde, %9,1'i (n=3) tamamen yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin “çağdaş dönem bestecilerinin tarzlarını birbirinden ayırt eder” ifadesine orta ($3,300 \pm 0,984$) düzeyde katıldıkları saptanmıştır. Kazanım öğretmen görüşleri aritmetik ortalama doğrultusunda incelendiğinde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin, Bmçt dersi öğretmenleri tarafından kısmen ($=3,300$) gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

Yapılan anket sonucuna göre 11. ve 12. Sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyi Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 5: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Ortalaması

	N	Ort	Ss	Min.	Max.	Ölçek Ranjı
Kazanım 11. Sınıf	33	89,758	21,237	53,000	124,000	26-130
Kazanım 12. Sınıf	33	62,091	17,638	28,000	100,000	20-100

Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi 11. sınıf kazanım algıları ölçeğinden öğretmenler minimum 26 puan; maksimum ise 130 puan alabilmektedirler. Ölçekten alınan puanın yükselmesi 11. Sınıf kazanımlarına yönelik algının yüksek olduğunu göstermektedir.

Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi 12. sınıf kazanım algıları ölçeğinden öğretmenler minimum 20 puan; maksimum ise 100 puan alabilmektedirler. Ölçekten alınan puanın yükselmesi **12. Sınıf kazanımlarına yönelik algının orta düzeyde olduğunu** göstermektedir. 11. Sınıf kazanımları 100'lük oran üzerinden hesaplandığında 69.044 çıktığı görülmüştür.

4.4. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin Çalışma Süresi Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular

Tablo 6: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Güzel Sanatlar Lisesinde Çalışma Süresine Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	F	p	Fark
Kazanım 11. Sınıf	1-5	10	79,000	24,522			
	6-10	10	87,000	18,844	3,356	0,048	3 > 1
	11 Yıl ve üzeri	13	100,154	16,293			
Kazanım 12. Sınıf	1-5	10	59,300	22,116			
	6-10	10	57,400	17,258	1,184	0,320	
	11 Yıl ve üzeri	13	67,846	13,366			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 11. sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşlerine ait puan ortalamalarının güzel sanatlar lisesinde çalışma süresi değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur(F=3,356; p=0,048<0.05). Farklılıkların kaynaklarını belirlemek amacıyla tamamlayıcı post-hoc analizi yapılmıştır. Güzel sanatlar lisesinde çalışma süresi 11 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin 11. sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşlerine ait puanları (100,154 ± 16,293), güzel sanatlar lisesinde çalışma süresi 1-5 olan öğretmenlerin 11. sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşlerine ait puanlardan (79,000 ± 24,522) yüksek bulunmuştur.

Bu durumda, öğretmen görüşleri açısından mesleki tecrübenin 11. Sınıflara ait kazanımların gerçekleşme düzeyini etkilediği sonucuna varılabilir. Buna göre; Gsl'de çalışma süreleri değişkeni ile kazanımların gerçekleşme düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 12. sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşlerine ait puan ortalamalarının güzel sanatlar lisesinde çalışma süresi değişkenine göre değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır(p>0.05).

Bu durumda, öğretmen görüşleri açısından mesleki tecrübenin 12. Sınıfa ait kazanımların gerçekleşme düzeyini etkilemediği sonucuna varılabilir. Buna göre; Gsl'de çalışma süreleri değişkeni ile kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşler arasında anlamlı bir ilişki olmadığı söylenebilir.

4.5. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin BMÇT Dersini Yürüten Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular

Tablo 7: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerin TBMÇT Dersini Yürüten Öğretmen Sayısına Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	T	P
Kazanım 11. Sınıf	1-2	18	92,889	18,162	0,926	0,362
	3 ve üzeri	15	86,000	24,547		
Kazanım 12. Sınıf	1-2	18	65,444	16,299	1,205	0,237
	3 ve üzeri	15	58,067	18,885		

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 11. Sınıf ve 12. Sınıflara ait kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin puan ortalamalarının TBMÇT dersini yürüten öğretmen sayısı değişkenine göre değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Derse giren öğretmen sayısının kazanımların gerçekleşme düzeyini anlamlı bir şekilde etkilemediği görülmektedir. Buna göre; dersi yürüten öğretmen sayısı değişkeni ile kazanımların gerçekleşme düzeyi arasında bir ilişki yoktur sonucu çıkarılabilir.

4.6. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin BMÇT Dersini Yürütme Süresi Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular

Tablo 8: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerine İlişkin Görüşlerin TBMÇT Dersini Yürütme Süresine Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	T	P
Kazanım 11. Sınıf	1-5	17	82,000	22,020	-2,304	0,028
	6 Yıl Ve üzeri	16	98,000	17,443		
Kazanım 12. Sınıf	1-5	17	59,235	18,424	-0,957	0,346
	6 Yıl Ve üzeri	16	65,125	16,808		

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 11. sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşlerine ait puan ortalamalarının TBMÇT dersini yürütme süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t_{(31)}=-2.304$; $p=0.028<0,05$). Dersi 6 yıl ve üzeri yürüten öğretmenlerin 11. sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşlerine ait puan ortalamaları ($\bar{x}=98,000$), 1-5 yıl arası yürüten öğretmenlerin 11. sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşlerine ait puanlarından ($\bar{x}=82,000$) yüksek bulunmuştur.

Dersi uzun süre yürüten öğretmenlerin 11. Sınıflara ait kazanımların gerçekleşme düzeyine olumlu şekilde etkilerinin olduğu sonucuna varılabilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 12. sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşlerine ait puan ortalamalarının Bmçt dersini yürütme süresi değişkenine göre değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Bmçt dersini yürüten öğretmenin o dersi yürütme süresi ile 12. Sınıf kazanımların gerçekleşme düzeyi arasında anlamlı bir ilişki görülmemektedir. Buna göre; dersi yürüten öğretmenin Bmçt dersi konusunda tecrübeli olmasının, öğrencilerin başarısı üzerinde etkisinin olmadığı sonucuna varılabilir.

4.7. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Sınıfları Birleştirme Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular

Tablo 9: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerinin TBMÇT Dersinde 11. Ve 12.Sınıfları Birleştirme Durumuna Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	T	P
Kazanım 11. Sınıf	Evet	14	92,214	20,981	0,564	0,577
	Hayır	19	87,947	21,811		
Kazanım 12. Sınıf	Evet	14	64,643	15,771	0,708	0,484
	Hayır	19	60,211	19,095		

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 11. Sınıf ve 12. Sınıflara ait kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin puan ortalamalarının TBMÇT dersinde 11 ve 12.sınıfları birleştirme durumu değişkenine göre değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

11. ve 12. sınıfları birleştirip dersi işleyen öğretmenlerin ve birleştirmeden ayrı işleyen öğretmenlerin görüşlerine göre dersin kazanımların gerçekleşme düzeyinde anlamlı değişiklik göstermediği görülmektedir. Buna göre; fiziki şartların değişiminin kazanımların gerçekleşmesinde etkili olmadığı söylenebilir. Sınıfları bölerek veya bölmeyerek yürütülen dersler, kazanımların gerçekleşme düzeyinde etkisi olmadığı sonucu çıkarılabilir.

4.8. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular

Tablo 10: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Kazanım Algılarının Cinsiyete Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	T	P
Kazanım 11. Sınıf	Kadın	24	91,125	21,199	0,598	0,554
	Erkek	9	86,111	22,167		
Kazanım 12. Sınıf	Kadın	24	62,458	17,673	0,192	0,849
	Erkek	9	61,111	18,570		
	Erkek	9	61,111	18,570		

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 11. Sınıf ve 12. Sınıflara ait kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin görüş puanı ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Dersi yürüten öğretmenin cinsiyeti değişkenine göre kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşler arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir. Buna göre; cinsiyetin kazanımların gerçekleşme düzeyine etkisinin olmadığı söylenebilir.

4.9. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Oluşturulan Orkestra Türü Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular

Tablo 11: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Derste Oluşturulan Orkestra Türüne Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	T	P
Kazanım 11. Sınıf	Yaylı Çalgılar	7	79,571	25,416	-	0,156
	Yaylı üflemeli Çalgılar	26	92,500	19,631	1,454	
Kazanım 12. Sınıf	Yaylı Çalgılar	7	57,286	22,433	-	0,425
	Yaylı üflemeli Çalgılar	26	63,385	16,408	0,808	

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 11. Sınıf ve 12. Sınıflara ait kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin görüş puanı ortalamalarının derste oluşturulan orkestra türü değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Derslerde oluşturulan orkestra türü değişkenine göre kazanımların gerçekleşme düzeyi arasında bir bağlantı olmadığı görülmektedir. Buna göre; oluşturulan orkestra türü ile kazanımların gerçekleşme düzeyini birbirini etkilememektedir sonucuna varılabilir.

4.10. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin Diğer Çalgı Öğretmenleriyle İşbirliği Yapma Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular

Tablo 12: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine Yönelik Görüşlerin Diğer Çalgı Öğretmenleriyle İşbirliği Yapma Durumuna Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	T	P
Kazanım 11. Sınıf	Evet	26	91,615	21,537	0,968	0,341
	Hayır	7	82,857	20,054		
Kazanım 12. Sınıf	Evet	26	64,731	17,724	1,706	0,098
	Hayır	7	52,286	14,419		

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 11. Sınıf ve 12. Sınıflara ait kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin görüş puanı ortalamalarının diğer çalgı öğretmenleriyle işbirliği yapma durumu değişkenine göre değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Çalgı öğretmenleriyle işbirliği yapmanın ders kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisinin olmadığı görülmektedir. Buna göre; diğer çalgı öğretmeni ile yapılan işbirliğinin ders başarısı üzerinde etkisinin olmadığı söylenebilir. Çalgı öğretmenleriyle işbirliği yapmanın ders kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisinin olmadığı görülmektedir. Buna göre; BMÇT derslerinin yeterli ve verimli bir şekilde işlenebildiği söylenebilir. Diğer çalgı öğretmeni ile yapılan işbirliğinin ders başarısı üzerinde etkisinin olmadığı söylenebilir.

4.11. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular

Tablo 13: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersine Ait Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Eğitim Durumuna Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	T	P
Kazanım 11. Sınıf	Lisans	26	88,962	22,522	-0,410	0,685
	Yüksek Lisans	7	92,714	16,700		
Kazanım 12. Sınıf	Lisans	26	61,385	18,883	-0,438	0,665
	Yüksek Lisans	7	64,714	12,776		

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 11. Sınıf ve 12. Sınıflara ait kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin görüş puanı ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Dersi yürüten öğretmenin eğitim durumunun öğrencilerin başarısına etkisinin olmadığı görülmektedir. Buna göre; dersi yürüten öğretmenin eğitim durumunun mesleki yeterlilik olarak değerlendirilmemesi yorumu yapılabilir.

4.12. 11. ve 12. Sınıf Kazanımlarının Öğretmenlerin Sınıfları İkiye Bölme Değişkenine Göre Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular

Tablo 14: Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Kazanım Algılarının Sınıfı İkiye Bölme Durumuna Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	T	P
Kazanım 11. Sınıf	Evet	17	88,177	20,947	-0,435	0,666
	Hayır	16	91,438	22,097		
Kazanım 12. Sınıf	Evet	17	60,177	16,712	-0,637	0,529
	Hayır	16	64,125	18,899		

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 11. Sınıf ve 12. Sınıflara ait kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin görüş puanı ortalamalarının sınıfı ikiye bölme durumu değişkenine göre değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sınıfları Bmçt ve Tmçt olarak ikiye ayırıp dersi işleyen öğretmenlerin görüşlerine göre dersin kazanımlarının gerçekleşme düzeyine bir etkisinin olmadığı görülmektedir. Buna göre; sınıf bazında oluşturulan orkestraların ve seviye

farklarının dersin kazanımlarının gerçekleşme düzeyine etkisi olmadığı sonucu çıkarılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

V. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma sonucu ulaşılan bulgulara dayanarak sonuçlar ve sonuçlara ilişkin önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar ve Tartışma

Bu bölümde güzel sanatlar lisesi batı müziği çalgı toplulukları öğretim programında yer alan kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin öğretmen görüşlerinin betimlenmesiyle birlikte bu görüşlerin öğretmenin çalışma süresi, öğretmen sayısı, dersi yürütme süresi, sınıfı birleştirme durumu, cinsiyet, oluşturulan çalgı toplulukları türü, çalgı öğretmenleriyle işbirliği yapma durumu ve öğretmenin eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine yönelik sonuçlar açıklanarak tartışılmıştır.

Araştırmanın alt problemlerine ilişkin sonuçlar aşağıdaki gibidir:

5.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinin puan ortalamaları ne düzeydedir?

Öğretmenlerin 11. sınıf kazanım algıları ortalama puanı 89,758'dir, bu puan öğretmenlerin 11. sınıflara yönelik orta düzey bir kazanım algısı varlığını düşündüklerini göstermektedir.

Öğretmenlerin 12. sınıf kazanım algıları ortalama puanı 62,091'dir, bu puan öğretmenlerin 12. sınıflara yönelik orta düzey bir kazanım algısı varlığını düşündüklerini göstermektedir.

5.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik dersi yürüten öğretmenlerin görüşlerinde GSL'de çalışma sürelerine göre anlamlı farklılık var mıdır?

Mesleki tecrübe göz önüne alındığında 11. Sınıf kazanımlarının tecrübeli öğretmenler tarafından daha başarılı şekilde gerçekleştirildiği ortaya çıkmıştır. Fakat 12. Sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyinde mesleki tecrübe olumlu veya olumsuz bir etki yaratmamıştır.

5.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde dersi yürüten öğretmen sayısına göre anlamlı farklılık var mıdır?

1 veya 2 öğretmenle yürütülen derslerde 11. ve 12. Sınıf kazanımlarının gerçekleşme düzeyinin, 3 ve daha fazla öğretmenle yürütülen derslerde anlamlı bir farklılık olmamasına rağmen puan ortalamalarının daha yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Çok sayıda öğretmenin farklı yöntem teknikleri kullanması öğrenciler üzerinde olumsuz etki yarattığı söylenebilir.

5.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde dersi yürütme süresine göre anlamlı farklılık var mıdır?

Çalgı toplulukları dersini 6 veya daha fazla yıl yürüten öğretmenlerin, kazanımların gerçekleşme konusundaki görüşlerinin daha yüksek ortalamaya sahip oldukları görülmüştür.

5.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde sınıfları birleştirme durumlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?

Dersi 11. ve 12. Sınıfları birleştirerek yürütmenin öğrenci başarısı üzerinde olumlu etkileri olmadığı sonucu çıkarılabilir.

5.1.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde dersi yürüten öğretmenlerin cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık var mıdır?

Dersi yürüten öğretmenlerin cinsiyeti kazanımların gerçekleşme düzeyine anlamlı bir katkısı olmadığı, Ancak kadın öğretmenlerin ortalama puanlarının daha fazla olduğu ortaya çıkmaktadır.

5.1.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde çalgı toplulukları türüne göre anlamlı farklılık var mıdır?

Oluşturulan çalgı grupları türünün öğrenci başarısı üzerinde etkisinin olmadığı görülmüştür.

5.1.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde çalgı öğretmenleriyle işbirliği yapma durumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?

Diğer çalgı öğretmenleriyle işbirliği içerisinde olmanın öğrenciler üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı, Ancak, işbirliği yapan öğretmenlerin puan ortalamalarının biraz daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.9. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde dersi yürüten öğretmenin eğitim durumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?

Dersi yürüten öğretmenin eğitim durumu öğrenci başarısı üzerinde anlamlı bir değişiklik yapmamıştır. Yüksek lisans yapan öğretmenlerin düşük oranda daha başarılı oldukları görülmüştür.

5.1.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

11. ve 12. Sınıf Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersinin Kazanımlarının gerçekleşme düzeyine yönelik öğretmen görüşlerinde sınıfı ikiye bölme durumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?

Sınıfın ikiye bölünüp derslerin BMÇT ve TMÇT adı altında işlenmesinin, öğrencilerin kazanımları gerçekleştirme düzeyine doğrudan bir etki yaratmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

5.2. Öneriler

BMÇT dersini sayıca fazla öğretmen tarafından yürütülmesi, öğrencilerin kazanımları gerçekleştirmesini olumsuz etkilemesi sebebiyle olabildiğince az öğretmen ile bu ders yürütülmelidir.

Mesleki tecrübe dersin kazanımlarını gerçekleştirme düzeyine olumlu etki yapmaktadır. Alanında tecrübe sahibi öğretmenlerin bu dersi yürütmesi gerektiği düşünülmektedir.

BMÇT dersinin 11. ve 12. Sınıflar birleştirilerek işlenmesi, daha etkili bir öğrenme-öğretme sürecini ortaya çıkaracaktır.

BMÇT dersinde kazanımlarının gerçekleşme düzeyini artırmak için diğer çalgı dersi öğretmenleriyle işbirliği yapılmalı, gerektiğinde çalgı derslerinin bir bölümünde BMÇT dersinde çalınan eserler tekrar edilmelidir.

Mevcut araştırma konusunun, tarama modeli ve nicel araştırma yöntemlerinin yanı sıra deneme ve karma araştırma modelleriyle de kurgulanarak nitel araştırma yöntemleriyle de ele alınmasının alana katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akdoğan, S. (2009) *Beden Eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programı hakkında görüşleri*, Yüksek Lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.
- Akın, Ö. (2001). *Anadolu güzel sanatlar liselerindeki keman öğretim programı uygulamalarının değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.
- Akyürek, R. (2009), *Müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlarda orkestra/oda müziği eğitimi ve orkestra yapılanmalarının incelenmesi*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı. Bolu.
- Alak, G. (2011) *Hayat Bilgisi öğretim programı öğelerinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Erzurum.
- Artut, K. (2001) Sanat eğitimi kuramları ve yöntemleri, Ankara, Anı Yayıncılık.
- Atılğan, S.O. (2013) Orta öğretim anadolu güzel sanatlar liselerinde geleneksel türk el sanatları eğitiminin yeri ve önemi. *Sanat Tarihi Dergisi* XXII, 1, 189-210. Erişim adresi: <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/152446>
- Başaran, F. (2004). *Türkiye’de mesleki ve teknik eğitimde verilen belgelerin ab üye ülkelerinden ingiltere’de bu tür belgelere denklik durumunda karşılaşılan güçlükler ve çözüm yolları*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bilen, M. (2006). Eğitim, okul, teknoloji ve program. (7. Baskı). Plandan Uygulamaya Öğretim. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Cangal, N. (1988), Müzikte çokseslilik, I. Müzik Kongresi Bildirileri, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Çevlik, E. (2015). *Öğretmenlerin öğrencilerin bireysel farklılıklarına ilişkin inançları*, Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi. İstanbul
- Çilingir, V. (2012). *Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim müzik dersi öğretim programı (2006) kazanımlarına ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından irdelenmesi (Aydın ili örneği)*, Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

- Dağdeviren, P. (2015) *Güzel sanatlar liseleri batı müziği çalgı toplulukları dersi repertuarına yönelik sorunların incelenmesi*, Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Sivas
- Dalaman, O. (2010). *Eğitim programı ve öğretim bilim dalı ilköğretim birinci kademedede beden eğitimi dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme durumuna ilişkin öğretmen görüşleri*, Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Konya.
- Demirel, Ö. (2007). *Eğitimde program geliştirme* (10. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Demirel, Ö. (2016) *Eğitimde program geliştirme*, Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Diren, E. (2010). *Türkçe öğretim programı 8.sınıf okuma alanı kazanımlarının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Er, O. (2011) *İlköğretim sekizinci sınıf türkçe dersi öğretim programı dinleme/izleme alanının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Adana.
- Ercan, F. (2007). *2004 Fen ve Teknoloji dersi 4.ve 5. sınıflar öğretim programına ilişkin görüşler*, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Fen Bilgisi Öğretmenliği Anabilim Dalı, Bolu
- Fischer, E. (1985) *Sanatın gerekliliği*, Ankara: Sevinç Matbaası.
- Güler, T. (2013) *Müzik dersi 4. ve 5. sınıf öğretmen kılavuz kitabındaki şarkıların öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmedeki işlevselliğinin incelenmesi* Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Niğde.
- Karasar, N. (2005), *Bilimsel araştırma yöntemleri*, İstanbul: Nobel Yayınları
- Kubat, U. (2015) *Beşinci sınıf fen bilimleri öğretim programı kazanımlarının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi (Muğla ili örneği)*, Doktora Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Eğitimi Anabilim Dalı Fen Bilgisi Öğretmenliği Bilim Dalı. Muğla.
- Kuzgun, Y. (2014). *Eğitimde bireysel farklılıklar*. Ankara; Nobel Yayın Dağıtım.
- Küçükahmet, L. (2005) *Öğretimde planlama ve değerlendirme*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Lindström, L. (2006). Creativity: what is it? Can you assess it? Can it be taught? The International Journal of Art Design Education

MEB, AGSL yönetmeliği, 20.06.1993 tarih ve 21613 sayılı Resmi Gazete

MEB (2010) GSL yönetmeliği.

MEB (2013) GSL ve spor lisesi yönetmeliği.

MEB (2016) GSL, Batı müziği çalgı toplulukları öğretim programı.

Say, A. (2005). Müzik ansiklopedisi besteciler, yorumlar, eserler, kavramlar. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Sezgin, İ. (2000) Mesleki ve teknik eğitimde program geliştirme. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Sümbüllü, M.K. (2013), *Kuruluşundan günümüze anadolu güzel sanatlar liseleri öğretim sürecinin ve mesleki müzik eğitime katkılarının farklı değişkenler açısından incelenmesi (Erzurum anadolu güzel sanatlar lisesi örneği)* Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Erzurum

Sümbüloğlu, K. (1993). Biyoistatistik, Özdemir Yayıncılık, Ankara.

Uçan, A. (1996). İnsan ve müzik insan ve sanat eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayın Evi.

Uçan, A. (1997). Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (2005). Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum. (Genişletilmiş 3. Basım). Ankara: Evrensel Müzikevi.

Uzun, A. (2007) *2005–2006 Eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan altıncı sınıf sosyal bilgiler öğretim programı hakkında öğretmen görüşleri (Ankara ili pilot okullar)* Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

Varış, Y. A. (2007). *Eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dalları orkestra ve yönetimi dersi öğretim sürecinin betimlenmesi ve değerlendirilmesi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara

Varış, Y.A. (2017). *Güzel sanatlar ve spor liselerinde toplu çalgı eğitiminde yaşanan sorunlara yönelik öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi*, 10.Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda sunulmuş sözlü bildiri, Niğe Üniversitesi, Niğe.

Yazıcı, H. ve Koca, M. K. (2014). Özel öğretim yöntemleriyle sosyal bilgiler öğretimi. (3. Baskı). Ankara: Pegem akademi

Yıldırım A. ve Şimşek H. (2006), Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri, Ankara: Seçkin yayınları.

Yöndem, S. (2016), *Müzik eğitiminde çalgı topluluklarının önemi ve işleyişi*, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16 (İpekyolu Özel Sayısı), 2568-2579, Bolu. Erişim adresi : <http://efdergi.ibu.edu.tr/index.php/efdergi/article/viewFile/2214/3240>

EKLER

EK 1. ANKET FORMU

Bu anket Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi Serhat ATALAY'ın "Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programında Yer Alan Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri" adlı tezinde kullanılmak üzere yapılmaktadır. Anketin amacı öğretim programında bulunan kazanımların öğrenciler tarafından gerçekleşme düzeyini araştırmaktır.

Araştırma bilimsel bir nitelik taşıdığından tüm kişisel bilgiler gizli tutulacaktır.

Sorulara objektif ve samimi cevaplar vereceğinize inanıyorum. Katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Lütfen soruları tam olarak okuduktan sonra kendinize en uygun olan cevabı işaretleyiniz.

Serhat ATALAY

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Görev yapmakta olduğunuz kurum?

.....

2. Cinsiyetiniz?

Erkek Kadın

3. Güzel Sanatlar Lisesi'nde çalışma süreniz?

1-5 yıl 6-10 yıl 11-15 yıl 15 yıldan fazla

4. Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersini kaç yıldır yürütmektesiniz?

1-5 yıl 5-10 yıl 10-15 yıl 15 yıldan fazla

5. Branşınız?

Keman Viyola Viyolonsel Flüt Piyano Bağlama
 Gitar M.İ.O.Y. Koro Eğitimi Kontrbas Diğer (Lütfen belirtiniz)

6. Lisansüstü eğitim durumunuz nedir?

( ) Yüksek Lisans ( ) Doktora ( ) Sanatta Yeterlilik ( ) Lisansüstü eğitimim yok

7. Çalışmakta olduğunuz kurumda hangi dersleri yürütmektesiniz?

(Lütfen yürütmekte olduğunuz tüm dersleri belirtiniz.)

.....

8. Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersini 11. ve 12. sınıfları birleştirerek mi işliyorsunuz? (Evet veya Hayır)

.....

9. Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersini, Türk Müziği Çalgıları Orkestrası ve Batı Müziği Çalgıları Orkestrası adı altında sınıfları 2'ye bölerek mi işliyorsunuz?

(Evet veya Hayır).....

10. Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersini kaç öğretmen yürütmektedir?

(9. Soruya cevabınız 'EVET' ise her sınıf için öğretmen sayısını ayrıca belirtin)

.....

11. Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinde diğer çalgı öğretmenleriyle işbirliği yapıyor musunuz? (Evet veya Hayır)

.....

12. Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinde oluşturulan orkestra türü hangisidir?

a ( ) Yaylı Çalgılar

b ( ) Üflemeli Çalgılar

c ( ) Yaylı-Üflemeli Çalgılar

d ( ) Diğer (Lütfen belirtiniz).....

Kutucuklara (x) koyarak işaretleyiniz.

Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin kazanımlarına ilişkin öğretmen görüşleri (11.SINIFLAR)	Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
Orkestranın tarihî gelişimini açıklar.					
Orkestra türlerini ayırt eder.					
Farklı orkestra türlerinin özellikleri ile kendi orkestrasının özelliklerini karşılaştırır.					
Orkestra çalgıları ile oluşan grupları açıklar.					
Toplu çalmada akordun önemini açıklar.					
Orkestrada çalgısının akordunu yapar.					
Tek sesli eserleri toplulukla beraber seslendirir.					
Orkestra şefine uyararak, tek sesli müzik eserlerini, ses bütünlüğüne dikkat ederek seslendirir.					
Kanon örnekleri seslendirir.					
İki sesli eserleri seslendirir.					
Kendi partiyonunu düzgün bir entonasyon ile çalar.					
Kanon ve iki sesli eserleri nüans terimlerine uygun çalar.					
Kanon ve iki sesli eserleri hız terimlerine uygun çalar.					
Üç sesli eserleri açıklar.					
Üç sesli eserleri seslendirir.					
Üç sesli eserlerde kendi partiyonunu düzgün bir entonasyon ile çalar.					
Üç sesli eserleri nüans terimlerine uygun çalar.					
Üç sesli eserleri hız terimlerine uygun çalar.					
Dört sesli eserleri açıklar.					
Dört sesli eserleri seslendirir.					
Dört sesli eserlerde kendi partiyonunu düzgün bir entonasyon ile çalar.					
Dört sesli eserleri nüans terimlerine uygun çalar.					
Dört sesli eserleri hız terimlerine uygun çalar.					
Dört sestten fazla partiyonlu eserleri açıklar.					
Dört sestten fazla partiyonlu eserleri seslendirir.					

Dört sestten fazla partiyonlu eserlerde kendi partiyonunu düzgün bir entonasyon ile çalar.					
Dört sestten fazla partiyonlu eserleri nüans terimlerine uygun çalar.					
Dört sestten fazla partiyonlu eserleri hız terimlerine uygun çalar.					
Orkestra ve çalgı topluluklarının konserlere hazırlık aşamalarını açıklar.					
Orkestra ve çalgı topluluklarında konserlere hazırlanırken bireysel çalışma aşamalarını gerçekleştirir.					
Orkestra ve çalgı topluluklarında konserlere hazırlanırken orkestra grubu çalışma aşamalarını gerçekleştirir.					
Orkestra provalarında eserleri şefin yönetimine uygun olarak seslendirir.					
Orkestra ve çalgı topluluklarının konserlerinde üyesi olduğu çalgı grubundaki partiyonu çalgı grubunun müzikal bütünlüğünü tamamlayıcı biçimde çalar.					
Orkestra ve çalgı topluluklarının konserlerinde üyesi olduğu çalgı grubundaki partiyonu orkestranın müzikal bütünlüğünü tamamlayıcı biçimde çalar.					

Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin kazanımlarına ilişkin öğretmen görüşleri (12.SINIFLAR)	Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
Barok Dönem eser formlarını tanıır.					
Barok Dönem eser formlarının özelliklerini açıklar.					
Barok Dönem bestecilerini ve eserlerini tanıır.					
Barok Dönem bestecilerini ve eserlerini ayırt eder.					
Barok Dönem'e ait eserdeki partisini bireysel olarak çalar.					
Barok Dönem'e ait eserleri orkestraya uyum sağlayarak çalar.					
Klasik Dönem eser formlarının özelliklerini açıklar.					
Klasik Dönem bestecilerini ve eserlerini tanıır.					
Klasik Dönem bestecilerini ve eserlerini ayırt eder.					
Klasik Dönem'e ait eserdeki partisini bireysel olarak çalar.					
Klasik Dönem'e ait eserleri orkestraya uyum sağlayarak çalar.					
Romantik Dönem eser formlarını tanıır.					

Romantik Dönem eser formlarının özelliklerini açıklar.					
Romantik Dönem bestecilerini ve eserlerini tanıır.					
Romantik Dönem bestecilerini ve eserlerini ayırt eder.					
Romantik Dönem'e ait eserdeki partisini bireysel olarak çalar.					
Romantik Dönem'e ait eserleri orkestraya uyum sağlayarak çalar.					
Çağdaş Dönem eser formlarının özelliklerini açıklar.					
Çağdaş Dönem bestecilerini ve eserlerini tanıır.					
Çağdaş Dönem bestecilerini ve eserlerini ayırt eder.					
Çağdaş Dönem'e ait eserdeki partisini bireysel olarak çalar.					
Çağdaş Dönem'e ait eserleri orkestraya uyum sağlayarak çalar.					
Çağdaş klasik Türk müziği eser formlarını tanıır.					
Çağdaş klasik Türk müziği eser formlarının özelliklerini açıklar.					
Çağdaş klasik Türk müziği bestecilerini ve eserlerini tanıır.					
Çağdaş klasik Türk müziği bestecilerini ve eserlerini ayırt eder.					
Çağdaş klasik Türk müziğine ait eserdeki partisini bireysel olarak çalar.					
Çağdaş klasik Türk müziğine ait eserleri orkestraya uyum sağlayarak çalar.					
Güncel-popüler eser formlarını tanıır.					
Güncel-popüler eser formlarının özelliklerini açıklar.					
Güncel-popüler türdeki müziklerin bestecilerini ve eserlerini tanıır.					
Güncel-popüler türdeki müziklerin bestecilerini ve eserlerini ayırt eder.					
Güncel-popüler türdeki eserdeki partisini bireysel olarak çalar.					
Güncel-popüler türdeki eserleri orkestraya uyum sağlayarak çalar.					

EK -2: ETİK KURUL İZİNİ

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURUL KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
29.01.2019	1	2019 - 16

KARAR NO: 2019 - 16
Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Serhat ATALAY'ın Doç. Dr. Yakup Alper VARIŞ danışmanlığında "Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programındaki Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri" isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket çalışmasını içeren 760 sayılı dilekçesi okunarak görüşüldü.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Serhat ATALAY'ın Doç. Dr. Yakup Alper VARIŞ danışmanlığında "Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programındaki Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri" isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket çalışmasının kabulüne oy birliği ile karar verildi.

EK-3: ANKET UYGULATMA İZİNİ

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

Sayı : 20880154-604.01.02-E.10168833
Konu : Araştırma izni

23.05.2019

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlüğü'nün 16/05/2019 tarihli ve 49933177-100-E.11062 sayılı yazısı
b) 22/08/2017 tarihli ve 35558626-10.06.01-E.12607291 (2017/25) sayılı Genelge.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Serhat ATALAY'ın "Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programında Yer Alan Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri" konulu ve dilekçede belirtilen illerdeki Genel Müdürlüğümüze bağlı Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanacak olan araştırma ve anket soruları ilgi (b) Genelge çerçevesinde incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda söz konusu araştırmanın onaylı örneği Genel Müdürlüğümüzde muhafaza edilen anket sorularının Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçlarına uygun olarak, ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde ve gönüllülük esas olmak koşuluyla Genel Müdürlüğümüze bağlı anılan okullarda uygulanması uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Kemal Varın NUMANOĞLU
Bakan a.
Genel Müdür

Ek: Anket (3 sayfa)

Dağıtım:

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlüğüne,
Aydın, Balıkesir, Bingöl, Aksaray, Edirne, Eskişehir, Hatay, İstanbul, İzmir, Kars, Kahramanmaraş, Karabük, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir, Konya, Kütahya, Malatya, Mersin, Muğla, Niğde, Ordu, Sakarya, Osmaniye, Samsun, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Trabzon Uşak, Van ve Zonguldak Valiliklerine (Millî Eğitim Müdürlüğü)

Adres: MEB 1. Kat A Blok 06648 Bakanlıklar/ANKARA
Elektronik Ağ: mtegm.meb.gov.tr
e-posta: mtegm@meb.gov.tr

Bilgi için: Fahri ÖZBUDUN
Tel: 0 (312) 413 13 08
Faks: 0 (312) 425 19 67

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evnaksorgu.meb.gov.tr> adresinden 309b-327a-33d1-a387-e695 kodu ile teyit edilebilir.